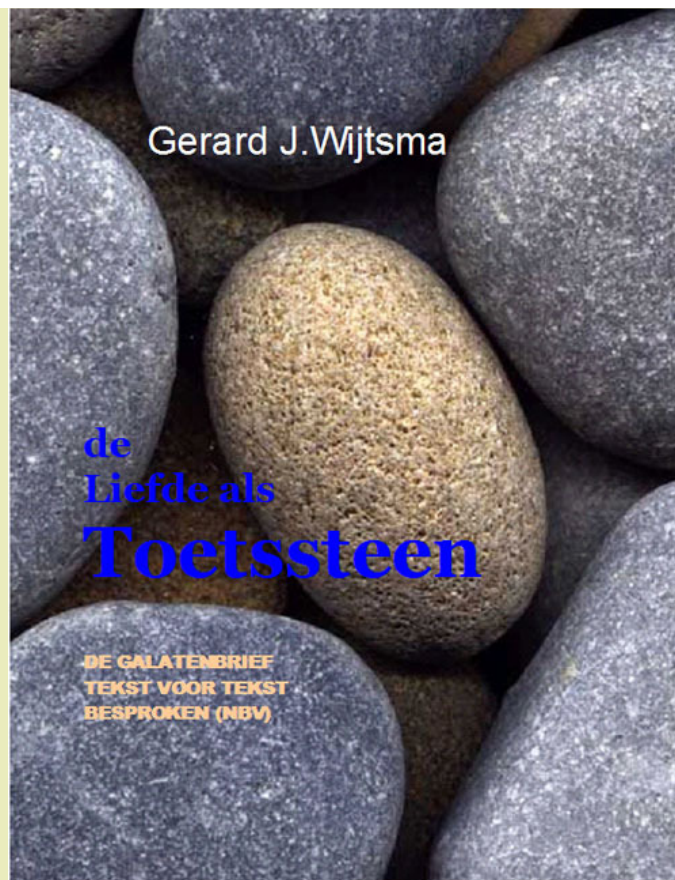

Galaten

Titel: De Liefde als Toetssteen

Subtitel: De Galatenbrief tekst voor tekst besproken

Copyright

Auteur: Gerard J. Wijtsma

Omslagontwerp

Foto omslag

Druk

Jaar van uitgave: 2004

ISBN

DANKWOORD

Met dank aan mijn vrouw Waldra, die regelmatig met me nadacht over waar en hoe een bepaalde gedachte in de Bijbel verwoord wordt.

Roel Dijk, voortganger van de Zevendedags baptistengemeente in Amsterdam, die het manuscript doorgenomen heeft en hier en daar opbouwende vragen stelde.

René Morpurgo, die vanuit zijn Messiaans Joodse kijk gereageerd heeft op het manuscript.

Jean Luca Murk, die met zijn wetenschappelijke analyserende kijk een aantal vragen stelde waardoor ik weer opnieuw moest gaan kijken naar inhoud van enkele verklaringen.

Met dank ook aan de Allerhoogste, dat Hij zo liefdevol is dat Hij zijn kinderen onderwijst en leert; dat Hij zijn zoon Jesjoea de Messias gestuurd heeft om mensenkinderen te verlossen waar ze vastgeraakt zijn; dat Hij ons liefde leert en liefde geeft.

VOORWOORD

In het begin van de negentiger jaren begon voor mijn vrouw Waldra en mij geleidelijk aan de bedekking weg te vallen, die er lag over Gods wet. We kwamen tot de overtuiging dat de Sjabbat Gods Sjabbat is; dat de Eeuwige die ingesteld heeft en dat Hij deze nergens herroepen heeft.

Onze overgang van zondagviering naar Sjabbatviering had nogal wat consequenties. Het was een ware cultuurshock die we ondergingen. Onze hele theologie moest opnieuw doordacht worden en ik moet zeggen dat ik zo nu en dan nog tegen de wrijfpunten tussen de beide theologieën aanloop. Het ligt niet in mijn aard om anderen te forceren, hun mijn visie door de strot te duwen. Ieder heeft immers zijn eigen verantwoordelijkheid, maar zo nu en dan, in gesprekken, merkte ik, dat men feitelijk weinig in kon brengen tegen, bijvoorbeeld, de herinvoering van Gods Sjabbat.

Natuurlijk is die Sjabbat maar één component van de vele aspecten die zichtbaar worden, wanneer je Gods wet weer op waarde begint te schatten. Marquardt schrijft in zijn boek 'Bij de slip van zijn kleet': "Het protestantse horrorbeeld van Joodse 'wetsreligie' bleek onwaar. Daarmee ook het negatief van het protestantse hoofdogma van de 'rechtvaardiging uit geloof alleen, zonder de werken der wet.'"

Soms waren mensen het wel eens met onze argumentatie, maar de consequentie nemen en ook Sjabbat gaan vieren, dat bleek toch vaak een brug te ver. In veel gevallen ging men dan in eigen zondagsvierende kring weer in gesprek en daar kwam men dan natuurlijk weer gesterkt en overtuigd van de juistheid van de zondagsviering uit. Meestal was het de brief aan de Galaten die deze broeders en zusters ogenschijnlijk terugfloot. Ik vroeg me af hoe dit mogelijk was. Hoe kan God op de ene Schriftplaats de Sjabbat heel persoonlijk, met groot vertoon verordenen, en dan zonder ook maar enig vertoon, zonder enig woord van Zichzelf, zonder te spreken dus, stilzwijgend, de Sjabbat vervangen door de zondag? Nergens lees ik ook maar iets van Godswege over deze wijziging in het Goddelijk beleid. Direct dringt de vraag zich op of God kan leren van ervaringen en of Hij zijn plannen bij kan stellen? Is Hij dan niet alwetend? Is Hij dan feilbaar? Zijn de schijnbare bijstellingen die we hier en daar tegenkomen, nodig voor Zichzelf of ten behoeve van ons, binnen Zijn grote plan dat vastligt van voor de grondlegging der wereld?

Dus, ik begon de Galatenbrief opnieuw te lezen en ontdekte dat deze brief helemaal niet tegen Gods wetten in gaat, maar dat mijn oude protestantse-, evangelische- en charismatische theologie, met de nadruk op de laatste twee, de Galatenbrief dusdanig vervormde dat de schijn gewekt werd dat de wet afgeschaft is en in de versnipperaar beland.

Ik heb me overigens altijd verbaasd, dat mijn broeders en zusters die belijden dat de wet vervuld is, in de zin van afgeschaft, hem toch niet consequent uit hun Bijbel scheuren. Er moet dan overigens ook nogal wat gescheurd worden lijkt me en de Bijbel wordt op deze wijze ook wel erg dun. Dit wordt helemaal duidelijk wanneer we ook nog al de verwijzingen, citaten en redeneringen vanuit het Oude Testament, die voorkomen in het Nieuwe Testament, zouden gaan schrappen. Ik ben er zeker van dat er van het Nieuwe Testament niets overblijft wanneer we gaan knoeien met haar oorsprong, welke we ook beter het Eerste Testament zouden kunnen noemen; de bron van het Tweede.

Ik ben toen begonnen om Galaten tekst voor tekst te bespreken in ons toenmalige blad 'Panim'. Vooraf wil ik stellen dat ik me er terdege van bewust ben de waarheid niet in pacht te hebben. Ik weet dat de Schrift duidelijk leert dat we nu nog zien door een spiegel in raadselen. Toch hoop ik dat dit boek als uitwerking van bovenstaande bespreking in het blad 'Panim' bij mag dragen aan een beter zicht op het boek Galaten en dat het begrip van Christenen voor hun Messiasbelijdende Joodse broeders en zusters hierdoor vergroot mag worden. Ja, dat het ook uw theologie dichter bij de bron mag brengen en de weg verruimd mag worden naar de belofte, dat het zal worden één kudde één Herder .

INLEIDEND

De Galatenbrief wordt vaak gebruikt om de tegenstelling geloof en goede werken aan te duiden. Dat de hervormer Maarten Luther een dusdanig grote nadruk legde op de genade, was in de context van zijn tijd volledig begrijpelijk. Hij probeerde met deze stellingname een uit zijn balans geraakt theologisch bouwwerk, dat gebaseerd was op goede werken, weer recht te trekken. Maar, in een tijd waarin de nadruk volledig verschoven is van goede - beter nog: kerkelijke - werken, naar de genade, is er opnieuw een instabiele situatie ontstaan; iedere tijd loopt immers zijn eigen risico's. Het zou nu wel eens nuttig kunnen zijn de nadruk te gaan leggen op goede werken, maar dan wel met een extra accent op goede Bijbelse werken. Zo zien we dat gelegde accenten wijzigen naar plaats en tijd en zo hoort het ook.

In de, door mij overigens zeer gewaardeerde Studiebijbel, lees ik over: "het valse evangelie van goede werken en het echte Evangelie van geloof." Jacobus is over dit thema, als gezaghebbend leider van de moederkerk in Jeruzalem, heel duidelijk wanneer hij stelt: "U ziet dus dat iemand rechtvaardig wordt verklaard om wat hij doet, en niet alleen om zijn geloof."

Zoals bijbelshistorische plaatsen vaak bedekt zijn met pompeuze kerkgebouwen, zo is de Bijbel zelf bedekt met pompeuze theologische interpretaties, die evenals de kerkgebouwen als het ware heilig en verklaard zijn en onder monumentenzorg geplaatst. De één praat de

ander na en zo volgen deze verklaringen, allemaal in dezelfde kerkelijke geest elkaar stelselmatig op. Ik heb ontdekt dat het nuttig is om de Galatenbrief nauwkeurig en openhartig te herlezen en daarbij heel bewust het bouwwerk van theologische interpretatie, dat in c.a. 2000 jaar is opgebouwd, in een zich tegen het Jodendom afzettende cultuur, als tijdgebonden interpretatie te zien en niet meer dan dat. In alle bescheidenheid dienen we ons natuurlijk wel af te vragen of we als mens sowieso wel in staat zijn een dergelijk massief bouwwerk te onderscheiden van Gods oorspronkelijke bedoeling. Het wonderlijke is dat in de jaren waarin dit boek tot stand komt Gods Geest overal bezig is mensen te overtuigen in een proces dat nog maar net zichtbaar wordt.

Het lijkt me dat er door diverse schrijvers zo langzamerhand voldoende duidelijk is aangetoond dat de kerk zich schuldig heeft gemaakt aan de 'ontjoodsing' van het Woord van God. Als kind leerde ik dat Jezus naast onze Verlosser ook ons voorbeeld is. Op latere leeftijd ontdekte ik het vreemde fenomeen dat de jood Jesjoea a.h.w. door de 'Jodenzeef' moet, om ontdaan te worden van alle Joodse aspecten, want, die moet je natuurlijk beslist niet navolgen. Alleen de gestripte Jezus, met smal gezicht, blonde baard en zonder talliet en rabbijnse ballast. Hij had dan ook de nieuwe vergriekste naam Jezus gekregen en was zijn cultuureigen naam Jesjoea kwijtgeraakt.

Wanneer we de heerszuchtige bijbedoelingen door Rome, van de hiervoor genoemde 'ontjoodsing' nauwkeurig bekijken zal duidelijk zijn dat we verder moeten gaan met het herstel waar mensen als Luther en Calvijn, Menno Simons en vele anderen mee begonnen en in bleven steken. Het Woord heeft weer een grondige afstofbeurt nodig. Vooral de brief aan de Galaten is theologisch gezien wel bijzonder stoffig geworden; zo stoffig dat we de oorspronkelijke bedoeling bijna niet meer kunnen ontcijferen.

Een reactie op het Woord van God staat nooit los van degene die reageert, van zijn tijd en zijn ervaringen. Luther heeft bijdragen tot het herstel van de plaats die de Bijbel in de gemeente in moet nemen, maar in zijn frustraties t.o.v. Rome heeft ook hij delen van het Woord voor de gemeente verduisterd. In Luthers' verklaring van de Galatenbrief schrijft hij bijvoorbeeld:

"Het gevaar is heel groot en zeer dichtbij, dat de duivel de zuivere leer van geloof afbreekt en weer een leer van werken en menselijke

overleveringen invoert. Daarom kan deze leer nooit genoeg behandeld en ingeprint worden."

Wanneer we Luthers' bovenstaande reactie in de context plaatsen van zijn tijd en zijn ervaringen, dan schrijft hij hier tegen de goede werken binnen de Rooms Katholieke kerk. Heel opvallend is ook de combinatie van 'werken' en 'menselijke overleveringen'! Wanneer ik dit praktisch probeer uit te werken voor Luthers' tijd, dan gaat deze combinatie op voor de aflaten en de boetedoeningen zoals, het op blote knieën beklimmen van de trappen van de St. Pieterskerk. Jammer genoeg heeft men deze opmerkingen veralgemeeniseerd en daarmee Jacobus tot een leugenaar gemaakt die onomwonden stelt dat geloof zonder werken niets uitwerkt . Vandaar ook dat ik als titel voor deze overdenking gekozen heb voor "De liefde als toetssteen". Deze titel is afgeleid van een tekst uit de Galatenbrief zelf: "Geloof door liefde werkende." Wanneer geloof zich door liefde openbaart, dan is liefde de toetssteen geworden van ons geloof.

Fundamenteel belangrijk voor een studie over de Galatenbrief is te weten dat het Griekse woord 'nomos' in de Nederlandse vertalingen vertaald wordt met het ijskoude en granietharde woord 'wet', wat in onze vertalingen bijvoorbeeld leidt tot het negatief schreeuwende "GII ZULT NIET STELEN!" terwijl dit Griekse woord op haar beurt weer de vertaling is van het Hebreeuwse 'Tora', dat veel meer de betekenis van onderwijzing in zich draagt. Ik zie hier in de liefhebbende Vader die zijn kind onderwijst met de positieve woorden "Je steelt niet"; dat doe je niet, want je bent mijn kind. Zo zien we dat de heidense Griekse en West-Europese cultuur een Hebreeuws woord aantast tot in haar fundament.

De Galaten zijn van oorsprong Keltische stammen, afstammelingen van de Galliërs, die zich na vele omzwervingen in 278-277 v.C. vestigden in Klein-Azië. Wanneer Paulus dus een brief aan deze Galaten schrijft, dan moeten we goed voor ogen houden dat hij hier een brief schrijft aan Messiasbelijdende gelovigen uit de heidenen.

Door deze bespreking van de Galatenbrief in afleveringen in ons blad 'PANIM' af te drukken, hoopte ik op opbouwende en aanvullende kritiek. Willen we werkelijk vooruit op onze weg met de Heer, dan moeten we stappen durven voorbij onze geconditioneerde stellingnames, stappen waar anderen weer op kunnen reflecteren. Het lijkt me dat er in de vele

schrijvers zo langzamerhand voldoende duidelijk aangetoond hebben dat de kerk zich schuldig heeft gemaakt aan de 'ontjoodsing' van het Woord van God. Wanneer we de heerszuchtige bijbedoelingen hiervan beschouwen zal duidelijk zijn dat we verder moeten gaan met het herstel waar mensen als Luther en Calvijn, Menno Simons en vele anderen zich voor inzetten. Het Woord heeft een grondige afstofbeurt nodig. Vooral de brief aan de Galaten is bijzonder misbruikt in dit opzicht.

GALATEN 1

Galaten 1:1 - "Van Paulus, een apostel die niet is aangesteld of gezonden door mensen, maar door Jezus Christus en God, de Vader, die Christus uit de dood heeft opgewekt"

De brief begint, zoals in die tijd gebruikelijk was met:
afzender (vs.1,2a),
geadresseerde (vs 2b) en
groet (vs.3-5).

Direct in de aanhef van de brief benadrukt Paulus zijn apostolisch gezag. Er was toen blijkbaar reden om zijn gezag zo expliciet aan de orde te stellen. Ook vandaag neemt de kritiek op Paulus weer toe. De Joodse prof.R.Eisenman ziet in Paulus b.v. een Romeins 'agent' .

Mijns inziens heeft de kerk Paulus' woorden in de loop van de geschiedenis misbruikt en zijn zijn woorden vals geïnterpreteerd om zo afstand van de moederkerk in Jeruzalem te kunnen nemen ten gunste van stiefmoeder Rome.

Ariël Berkowitz schrijft hierover: "Als het er op lijkt dat Sjaoel zich op een of andere manier afzet tegen de Tora, moeten we dat verwerpen op grond van de informatie die we hebben."

In het Israël van die tijd zei men: "Een gezant van iemand is als de zender zelf." Paulus ziet zichzelf als een dergelijke afgezant. Hij heeft zijn gezag op basis van zijn roeping door Jesjoea de Messias zelf. De arts Lucas , waarvan mag worden aangenomen dat hij als wedergeboren en geestvervuld messiasbelijdend gelovige ook nauwkeurig onderzoek verrichtte, omschrijft deze roeping via de vrome Jood Ananias met de woorden:

'[...] hij is het instrument dat ik gekozen heb om mijn naam uit te dragen onder alle volken en heersers en onder al de Israëlieten.

In Handelingen 26: 17v schrijft Lucas: "Ik zal je daarbij beschermen tegen je eigen volk en tegen de heidenen, naar wie ik je uitzend om hun de ogen te openen, zodat ze zich van de duisternis naar het licht keren, en van de macht van Satan naar God. Door het geloof in mij zullen ze vergeving krijgen voor hun zonden, en samen met allen die mij toebehoren zullen ze deel krijgen aan mijn koninkrijk."

Petrus waarschuwt ons zelfs voor bovengenoemde misinterpretatie van Paulus' geschriften met de woorden: "Bedenk dat het geduld van onze Heer uw redding is. Dat heeft ook onze geliefde broeder Paulus u geschreven met de wijsheid die hem is geschonken. Hij schrijft dit overigens in alle brieven waarin hij dit onderwerp ter sprake brengt. Daarin staat een en ander dat moeilijk te begrijpen is en dat door onwetende en onstandvastige mensen, tot hun eigen ondergang, wordt verdraaid; dat doen ze trouwens ook met de overige geschriften."

Petrus geeft met de opmerking "ook met de overige geschriften", Paulus' geschriften de status van Heilige Schrift. Wanneer we Paulus' gezag aantasten stort dus het hele Woord als een kaartenhuis in elkaar, omdat de verschillende geschriften van zowel oude- als nieuwe testament elkaar in alle opzichten ondersteunen. Aanvallen op het gezag van Paulus zijn, al of niet bewust, aanvallen op het totale gezag van de Bijbel.

Galaten 1:2 - "Aan de gemeenten in Galatië, ook namens alle broeders en zusters die bij mij zijn."

Paulus wordt in deze brief 'ondersteund' door de broeders en zusters. Wanneer we de NBG-vertaling gebruiken, moeten hier wel bedenken dat ook al is het meervoudige 'adelphoi' dat in deze vertaling vertaald wordt met 'broeders' een mannelijke vorm, dit niet inhoudt dat daarmee de zusters ('adelphai') uitgesloten zijn.

'Adelphoi' komt van 'delphus' en dat is de baarmoeder. Dus, hij/zij die uit dezelfde baarmoeder komt, dat is een broeder of zuster. Het Nederlands kent geen woord dat zowel broeders als zusters weergeeft. Het Duits kent hiervoor het woord geschwister. De NBV vertaling geeft hier dus heel correct weer wat er bedoeld wordt. In Jesjoea zijn dus zij, die kinderen van dezelfde HERE zijn, broeders en zusters. Ook in het Nederlands worden mannen en vrouwen soms samengevat in een mannelijke term, zoals b.v. in "Jongens, we gaan beginnen!", terwijl de

meisjes ook bedoeld worden.

Galaten 1:3 – “Genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van onze Heer Jezus Christus,”

De Joodse groet was 'sjaloom' en in het Grieks is dit 'eirene'. De Joodse groet 'sjaloom' betekent echter meer dan alleen 'vrede'. Het betekent ook 'veilig zijn', 'ongedeerd zijn', 'gezond zijn', 'compleet zijn', 'heel zijn', 'vol zijn', 'perfect zijn', 'rust', 'veiligheid', 'welzijn', 'tevredenheid', 'succes', ' vertroosting', 'heelheid' en 'zuiverheid'. Werkelijke sjaloom kan alleen d.m.v. genade ontvangen worden van de Vader, door het offer van de Zoon. Niet door onze prestaties, maar gratis (dit is afgeleid van een Latijnse woordstam die nog samenhangt met het Griekse 'charis').

Galaten 1:4 - "die zichzelf gegeven heeft voor onze zonden om ons te bevrijden uit deze door het kwaad beheerste wereld. Dat is de wil van onze God en Vader.

Paulus gebruikt hier een uiterst korte samenvatting van het evangelie; de basis van het heil waaruit de gemeente mag leven. Het woord 'aionos' dat hier vertaald wordt met 'wereld' betekent letterlijk 'eeuw'. We moeten hier natuurlijk niet denken aan de periode van precies honderd jaar. Het gaat hier om een tijdperk.

De Messias is gekomen om ons in zijn grote liefde te trekken uit dit boze tijdperk .

Een nieuwe eeuw, een nieuw tijdperk brak aan met de komst van de Messias. Er is dus helemaal geen 'New Age' nodig. 'New Age' is, als geestelijke stroming, een wolf in schapenvacht. Ze heeft niets van doen met die nieuwe eeuw van Christus. Ten diepste liggen haar wortels in de leugen waar de Schrift duidelijk tegen ageert.

Galaten 1:5 – “Hem komt de eer toe tot in alle eeuwigheid. Amen.”

Eer, majesteit of heerlijkheid (NBG51) wordt in het Oude Testament vaak verbonden met HERE. “en morgen, in de ochtend, zult u de majesteit van de HEER zien”

Lineke Buijs en Marianne Storm vertalen het met 'de zwaarte van JHWH'. Het is een uitdrukking van verwondering, het geeft Zijn eer, Zijn

heerlijkheid en zijn kracht aan en leidt tot lofprijzing! Zijn heerlijkheid houdt nooit op! En tenslotte sluit Paulus zijn aanhef af met het Hebreeuwse woordje 'Amen' dat 'het is waar' betekent; het bekrachtigt het geschrevene en is deel van een oud-hebreeuwse liturgie.

Galaten 1:6 - "Het verbaast me dat u zich zo snel hebt afgewend van hem die u door de genade van Christus heeft geroepen en dat u zich tot een ander evangelie hebt gekeerd."

Na de aanhef in de verzen 1-5 komt Paulus zonder omhaal van woorden tot de kern van zijn schrijven: "Het verbaast me dat u zich zo snel hebt afgewend van hem die u door de genade van Christus heeft geroepen en dat u zich tot een ander evangelie hebt gekeerd." 'Evangelie' betekent 'goed bericht'.

Het evangelie is de goede boodschap van het koninkrijk van God. Uitgaande van de hebreeuwse context zou de passieve uitdrukking "het Koninkrijk van God" beter vertaald kunnen worden met de actieve vorm van "de regering van God".

Centraal staan hierin de regering van de Koning en zijn wetten. Dit blijkt Nieuwtestamentisch ook de test van Gods heiligen te zijn: "Hier komt het aan op de standvastigheid van de heiligen, die zich houden aan Gods geboden en aan de trouw van Jezus."

Centraal staan de Koning en zijn wetten (onderwijs) en hoe je tot dit koninkrijk toe kunt treden. Gods wet/onderwijs is Gods weg en Jesjoea de Messias is de deur tot deze weg. Dat Hij zowel de deur als de weg is, is te verklaren vanuit het feit dat de wet een expressie van Gods wezen is. Of anders gezegd: de wet is het hart van God, de wet toont ons wie God is. En volgens de Hebreeënbriefschrijver is Jesjoea ook de afdruk van Gods wezen. Je zou kunnen zeggen Jesjoea is de Wet! Leest u in dit verband Johannes 1 maar eens door, waarin Jesjoea getypeerd wordt als 'Het Woord'. En waar het Woord is, is ook een anti-woord, een ander evangelie. En dat is geen nieuw evangelie, maar een verdraaid evangelie.

Galaten 1:7 - "Er zijn echter sommigen, die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien."

Er is geen ander evangelie, er zijn alleen maar mensen die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien. DE blijde boodschap, HET evangelie is exclusief. Jesjoea stelt niet voor

niets: "Niemand komt tot de Vader dan door Mij." Boeddhisme, Hindoeïsme en Islam kennen het evangelie niet. Ze hebben niets van doen met de Regering van God. Het Jodendom kent het evangelie wel, het is alleen gedeeltelijk bedekt! Het christendom kent het evangelie ook, maar het is eveneens gedeeltelijk bedekt en verdraaid. De profeet Jesaja schreef o.a.:

"Hij werd veracht, door mensen gemeden, hij was een man die het lijden kende en met ziekte vertrouwd was, een man die zijn gelaat voor ons verborg, veracht, door ons verguisd en geminacht. Maar hij was het die onze ziekten droeg, die ons lijden op zich nam. Wij echter zagen hem als een verstoteling, door God geslagen en vernederd. Om onze zonden werd hij doorboord, om onze wandaden gebroken. Voor ons welzijn werd hij getuchtigd, zijn striemen brachten ons genezing. Wij dwaalden rond als schapen, ieder zocht zijn eigen weg; maar de wandaden van ons allen liet de HEER op hem neerkomen. Hij werd mishandeld, maar verzette zich niet en deed zijn mond niet open. Als een schaap dat naar de slacht wordt geleid, als een ooi die stil is bij haar scheerders deed hij zijn mond niet open."

Het Oude Testament en het Nieuwe Testament, wat overigens geen Bijbelse titels zijn, zijn een onafscheidelijke eenheid. Dit 'evangelie van Christus' staat niet los van haar voorgeschiedenis. De genade van de Messias is de genade van de Vader. Deze genade is de deur tot het Koninkrijk van God; tot de Regering van God. Het offer van Jesjoea aan het vloekhout op de schedelplaats Golgotha is het fundament . Maar een fundament is niet alles! Ook een deur is niet alles! Laat ik het duidelijk stellen: zonder dit fundament, zonder Messias Jesjoea is er geen echt leven mogelijk! Werken, geven ons geen toegang tot de Vader, maar er is meer nodig dan een fundament. Op een fundament bouwt men gewoonlijk een gebouw. Dit was ook al zo rond het jaar nul. Paulus gaat in 1 Corinthiërs 3:12, 13 dan ook verder met de woorden: "Of er op dat fundament nu verder wordt gebouwd met goud, zilver en edelstenen of met hout, hooi en stro, van ieders werk zal duidelijk worden wat het waard is."

Op het genade-fundament wordt nergens anders mee gebouwd dan met werken! Kijk, daar ligt nu precies het probleem en tegelijk de oplossing. Figuur A is het beeld van het evangelie

Paulus schrijft hier dat er mensen zijn die het evangelie willen verdraaien, of omkeren en dat is nu precies wat hier gebeurt. Het hier

gebruikte woord 'meta strepho' betekent omkeren of perverteren, of veranderen in iets met een tegengesteld karakter. Het gaat er hier niet om dat er iets nieuws gebracht zou worden in de vorm van werken. Werken zijn niet nieuw en ook niet verkeerd. Paulus vermeldt in dezelfde Galatenbrief de exacte volgorde:

“Belangrijk is dat men gelooft en de liefde kent, die het geloof zijn kracht verleent.”

Wanneer de liefde het geloof zijn kracht verleent, dan gaat het om werken. De rangorde is hier belangrijk. Het anti-evangelie stelt: met werken zul je eerst de genade moeten verdienen. En zo ontdekken we figuur B.

Satan is altijd handig geweest in dit soort subtiele verschuivingen. Op twee fronten kan hij zo overwinningen behalen. Rome is verward door haar werken zonder genade en Luther door zijn accent op genade zonder werken.

Laten we ons huis niet op het zand van goede werken bouwen, maar op de eeuwige Rots Jesjoea. Op deze rots mogen we bouwen met de fantastische en rechtvaardige werken van Gods' eigen wet.

Galaten 1:8 - “Wanneer iemand u iets verkondigt dat in strijd is met wat ik u verkondigd heb, al was ik het zelf of een engel uit de hemel – vervloekt is hij!”

Dat het evangelie exclusief is, onderstreept Paulus hier nog eens extra, door ieder die een ander evangelie brengt te vervloeken. Zegenen is iemand verbinden met God en zijn heil. Vervloeken staat hier lijnrecht tegenover. In feite is deze vervloeking een bevestiging van wat de persoon zelf bewerkt. God geeft een deur van herstel voor een gevallen wereld en de door Paulus vervloekte, sluit die deur, waardoor hij zichzelf opwerpt als een tegenstander van God.

Opvallend ook is de opmerking over een engel uit de hemel, die een ander evangelie zou verkondigen. In onze tijd nemen de verhalen over engelenverschijningen weer toe. Zoals de reclame gebruik maakt van het overwicht dat de witte jas van de dokter veroorzaakt, zo gebruiken vandaag de dag mensen engelenverschijningen om hun gelijk te krijgen. Bovendien is Paulus zich terdege bewust van het bestaan van gevallen engelen, of demonen. De woorden van Luther: 'sola gratia' en 'sola scriptura' zijn hier bijzonder van toepassing.

Galaten 1:9 - "Ik heb het al eerder gezegd en zeg het nu opnieuw: wanneer iemand u iets verkondigt dat in strijd is met wat u hebt ontvangen – vervloekt is hij!"

Blijkbaar is dit onderwerp al eerder aan de orde gekomen. Twee keer spreekt Paulus in dergelijke krachtvolle bewoordingen, zodat het voor ieder duidelijk zal moeten zijn dat we ons dienen te houden aan het evangelie zoals dit geleerd wordt in de Schrift. In Paulus tijd was een vals evangelie een nieuw evangelie. In onze tijd kan een vals evangelie inmiddels een zeer oude traditie zijn! Gemeenten die de traditie, of de kerkelijke geschriften boven de Schrift verheven hebben zijn uiterst gevaarlijk bezig en dienen gewantrouwd te worden.

Galaten 1:10 - "Probeer ik nu mensen te overtuigen of God? Probeer ik soms mensen te behagen? Als ik dat nog altijd zou doen, zou ik geen dienaar van Christus zijn."

Paulus stelt hier heel scherp dat hij het bezit van Christus, of letterlijk 'de slaaf van Christus', niet kan zijn, wanneer zijn prediking gemotiveerd wordt door de wens mensen te behagen. 'Gehoorzaamheid' aan God is een kernwoord in de Schrift. Gehoorzaamheid aan God verbindt ons namelijk met God en dat voorkomt dat we gebonden raken aan zijn tegenstander. Het is, Bijbels gezien, of het een, of het ander. Tegen Saul zegt Samuël:

'Schept de HEER meer behagen in offers dan in gehoorzaamheid? Nee! Gehoorzaamheid is beter dan offers, volgzzaamheid is beter dan het vet van rammen.'

Over Zijn Zoon zegt de Vader in Matth.17:5 "Luister naar hem!" en de voorwaarde om de Heilige Geest te ontvangen is gehoorzaamheid aan God. Gehoorzaamheid is zelfs voorwaarde tot behoud. Tegen Nicodemus zegt Jesjoea: "Wie in de Zoon gelooft heeft eeuwig leven, wie de Zoon niet wil gehoorzamen zal dat leven niet kennen; integendeel, Gods toorn blijft op hem rusten.'

Laat het duidelijk zijn dat er geen onderscheid is tussen gehoorzaamheid aan de Vader en gehoorzaamheid aan de Zoon! Er is ook geen onderscheid tussen gehoorzaamheid aan de God van het Oude

Testament en de God van het Nieuwe Testament. De Bijbel leert ons: "Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de enige!"

Galaten 1:11 - "Ik verzeker u, broeders en zusters, dat het evangelie dat ik u verkondigd heb niet door mensen is bedacht"

Volgens Galaten 1:12 en 2:2 spreekt Paulus op gezag van een openbaring van de opgestane Jesjoea. En in 2 Corintiërs 2:17 zegt Paulus dat hij spreekt op gezag van God. Lucas is ook heel duidelijk over Paulus' roeping als hij de woorden die de Here sprak tegen Ananias citeert: "hij is het instrument dat ik gekozen heb om mijn naam uit te dragen onder alle volken en heersers en onder al de Israëlieten." Paulus' evangelie is niet strelend, maar juist vaak prikkelend scherp.

Galaten 1:12 - "ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd – maar dat Jezus Christus mij is geopenbaard."

Paulus verdedigt zich hier tegen de insinuaties dat hij zijn evangelie maar uit de tweede hand zou onderwijzen. Niet door wetenschappelijke inspanning, maar vanuit deze rechtstreekse openbaring van Jesjoea kon hij met gezag Petrus vermanen .

Galaten 1:13 - "U hebt gehoord hoe ik vroeger volgens de Joodse godsdienst leefde, dat ik de gemeente van God fanatiek vervolgde en haar probeerde uit te roeien."

Het zal duidelijk zijn dat het hier gaat om het niet Messiaanse Jodendom, waar Paulus vroeger in wandelde. Het Jodendom uit die tijd was net zo kleurig geschakeerd als het christendom nu.

We kennen de Sadduceeërs, de Essenen, de Zeloten en vele soorten Farizeeërs, zoals de school van Hillel en de school van Sjammai. Ter illustratie in Sota 22b worden zeven soorten onechte Farizeeën opgesomd:

1. de Sh'chem-P'rushim [Sichem-Farizeeën], dat zijn diegenen, die evenals de mannen van Sh'chem [Sichem] G'ds geboden vervullen alleen om er zelf voordeel van te hebben en bij de mensen geëerd te worden ;
2. die, om aan de wereld te tonen hoe bescheiden zij zijn, zulke kleine pasjes maken, dat zij hun tenen tegen de stenen stuk stoten;
3. die, om niet naar een vrouw te kijken, met hun hoofd tegen een muur

aan lopen en het bloedig verwonden;
4. die zo krom lopen als een hamer,
5. die vragen: wat kan ik nog meer voor g'dvruchtig werk verrichten, dan zal ik het doen;
6. die de Tora vervullen uit begeerte naar toekomstige beloning; 7. die het doen uit vrees voor straf.

Binnen al die stromingen van het Jodendom vinden we ook de Messiaanse stroming van de sekte der Nazoreeërs . De gemeente die Saulus vervolgde was een gemeente van hoofdzakelijk Messiasbelijdende joden met enkele bekeerde gojim (heidenen).

Galaten 1:14 - "Ik leefde de Joodse wetten heel wat strikter na dan velen van mijn generatie en zette mij vol overgave in voor de tradities van ons voorgeslacht."

Paulus studeerde bij de meest gezaghebbende rabbijn in het Israël van die tijd, Rabbijn Gamaliël , die door zijn wijze optreden de messiasbelijdende Joden Petrus en Johannes redde . Gamaliël was een kleinzoon van de bekende Hillel en onderwees dus de leer van Hillel. De school van Hillel vertegenwoordigde een mildere richting binnen het Farizeïsme dan de strengere school van Sjammai.

Paulus gebruikt in Handelingen 26:10 de uitdrukking "heb ik mijn stem eraan gegeven". Dit is een vrije vertaling van 'kat-enegka psephon' wat letterlijk vertaald betekent: "heb ik gebracht (mijn) stemsteentje". Hieruit blijkt dat Paulus blijkbaar stemrecht had. Dit toont aan dat hij dus tot het Sanhedrin behoorde. Wel moet hij een uiterst jong lid geweest zijn, maar dit zou weer verklaard kunnen worden met zijn opmerking uit bovenstaand vers: "heb ik het verder gebracht dan vele van mijn tijdgenoten."

Dat zijn naam niet genoemd wordt in de Talmoed zou volgens de Messiaanse geleerde H.L.Ellison als achtergrond kunnen hebben dat hij de wet zo nauwgezet onderhield, dat de niet Messiaanse gemeenschap iedere herinnering aan hem wel moest uitwissen; iets wat in de geschiedenis veel vaker voorkomt. Dat Paulus zich vol overgave inzette voor de tradities, of zoals de NBG dit vertaalt als 'ijveraar ('zelotes!') voor de voorvaderlijke overleveringen', duidt op de mondelinge Tora, zoals die geleerd werd door de Farizeërs uit de school van Hillel. Ter illustratie een uitspraak van Hillel:

"Wat vervelend is voor uzelf,
doe dat ook niet aan uw naaste.
dat is de hele Tora.
De rest is commentaar.
Nu ga heen en leer."

Galaten 1:15 - "Maar toen besloot God, die mij al vóór mijn geboorte had uitgekozen en die mij door zijn genade heeft geroepen,"

De verzen 15,16 en 17 vormen samen een zin, waarvan vers 16b de hoofdzin vormt. Dat de Almachtige al plannen met Paulus had toen hij nog in de schoot van zijn moeder geweven werd gold niet alleen voor Paulus. De Heer is de Almachtige, er zijn voor Hem geen geheimen. Hij heeft alles in zijn hand. Jesjoea ondersteunde deze gedachte door te stellen dat zelfs het goedkoopste marktartikel (twee voor een stuiver!), de mus, zonder Gods medeweten niets kan overkomen. God had een plan met het leven van Paulus. We lezen dit ook over de profeet Jeremia. Jeremia was apart gezet of geheiligd. Al voor zijn geboorte was hij bestemd om profeet voor de volken te zijn.

Galaten 1:16 - "zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik hem aan de heidenen zou verkondigen. Ik heb toen geen mens om raad gevraagd"

Paulus had de Heer lief en wist van de Messias, maar dat Jesjoea, de Messias was, dat moest de Almachtige hem nog onthullen. De apostelen hadden Jesjoea persoonlijk gekend en de Heer zorgde er persoonlijk voor dat Paulus hetzelfde recht van spreken zou hebben. In 1 Corintiërs 15:8 noemt Paulus zichzelf in dit opzicht een 'misbaksel', of in de NBG-vertaling een ontijdig geborene; de Heer is het allerlaatst ook aan hem verschenen, zodat hij het evangelie uit de eerste hand ontvangen had, van Jesjoea zelf.

Galaten 1:17 - "en ben ook niet naar Jeruzalem gegaan, naar hen die eerder apostel waren dan ik. Ik ben onmiddellijk naar Arabia gegaan en ben van daar weer teruggekeerd naar Damascus."

Jammer dat ook de NBV het cultuureigene hier heeft losgelaten, waardoor de hier gebruikte taal los komt te staan van het Oude Testament. Letterlijk staat hier namelijk dat hij opgegaan (anelthon) was naar Jeruzalem. Lees in dit verband Psalm 122:3,4

"Jeruzalem is gebouwd als een stad,
die wel samengevoegd is;
waarheen de stammen opgaan,
de stammen van de HERE"

Paulus had steun kunnen zoeken bij mensen, ja hij had zelfs het hoogste gezag van de gemeenten kunnen bezoeken. Hij had naar Jeruzalem kunnen gaan. Let wel, niet naar Rome; Rome was niet het centrum van de gemeente van de Allerhoogste en Rome is dat nog steeds niet en zal dat ook nooit worden! Jeruzalem was het centrum, maar is in de ogen van een groot aantal christenen die plaats kwijt geraakt. Toch zal ze die plaats weer gaan innemen. De Bijbel leert ons immers dat de volkeren jaarlijks in Jeruzalem het Loofhuttenfeest zullen komen vieren . Paulus had deze steun kunnen zoeken, maar toch deed hij dit niet, omdat hij door hoger gezag al een opdracht gekregen had. Arabië zal voor Paulus een 'woestijnperiode' geweest zijn, waarin hij zijn op de kop gezette leven kon ordenen. Jesjoea zei in Mattheüs 13:52 in dit verband het volgende: "Zo lijkt iedere schriftgeleerde die leerling in het koninkrijk van de hemel is geworden op een huismeester die uit zijn voorraadkamer nieuwe en oude dingen te voorschijn haalt."

Galaten 1:18 - "Pas drie jaar later ging ik naar Jeruzalem om Kefas te ontmoeten, en bij hem bleef ik twee weken."

Paulus ging na drie jaren dan toch naar Jeruzalem, niet om erkend te worden, maar gewoon om met Kefas, dat is Petrus, kennis te maken. 'Ontmoeten' is de Nederlandse vertaling van het Griekse 'historesai' hetgeen betekent te weten komen; leren kennen. Hij kende Petrus blijkbaar nog niet en leerde hem daar kennen. En Petrus leerde Paulus evenzo kennen in dit vijftiendaagse bezoek.

Galaten 1:19 - "Maar van de overige apostelen heb ik niemand gezien, behalve Jakobus, de broer van de Heer."

De Roomse leer van de eeuwigdurende maagdelijkheid van Maria wordt alleen al door dit vers tot menselijke fantasie teruggebracht. Jacobus, de halfbroer van Jesjoea, geloofde aanvankelijk niet in hem , maar Jesjoea verscheen hem persoonlijk . Naast Petrus, nam ook Jakobus een leidende plaats in binnen de gemeente van Jeruzalem .

Galaten 1:20 – “God is mijn getuige dat ik u de waarheid schrijf.”

Met deze formulering bekrachtigt Paulus de waarheid van zijn brief. Ook al zouden deze woorden van Paulus ons niet overtuigen, door tekst met tekst te vergelijken blijken Paulus' woorden volkomen in overeenstemming met de Schrift uit die tijd, alsook de geschriften welke we nu het Nieuwe Testament plegen te noemen.

Galaten 1:21 - “Daarna ging ik naar het kustgebied van Syrië en van Cilicië.”

Jesjoea instrueerde zijn discipelen ten aanzien van de verkondiging van het evangelie. Verkondiging vanuit Jeruzalem, als centrum van het Koninkrijk en dan in steeds wijder wordende kringen: Judea, Samaria en tot het uiterste der aarde . Paulus hield zich aan deze instructie. Hij ging van Jeruzalem naar Syrië en nog verder, naar Cilicië, dat gelegen is in het zuidoosten van Klein Azië (Turkije).

Galaten 1:22 - “De christengemeenten in Judea hadden mij nog nooit ontmoet,”

In Judea, waar de grootste concentratie gelovigen was, kende men Paulus niet van gezicht ('toi prosopoi': 'in het aangezicht'), hooguit van horen zeggen. Typerend voor Paulus is de benaming 'gemeenten in Christus' (en Christoi) ; 'gemeenten in de Messias', of minder Grieks en meer Hebreeuws: Messiaanse Gemeenten. In de traditie van de Schrift zou messiaanse gemeente ook een betere benaming geweest zijn. Onze hebreeuwse wortels zijn naar Gods wil van Bijbelse origine en de Griekse invloeden zijn buitenbijbels en zouden zo veel mogelijk verwijderd dienen te worden.

Galaten 1:23 - "maar iedereen had over mij horen vertellen: 'De man die ons vroeger vervolgde, verkondigt nu het geloof dat hij toen probeerde uit te roeien.'"

Over Paulus wordt niet vermeld dat hij een ander evangelie predikt dan bijvoorbeeld Petrus of Jacobus, nee, er staat dat hij het geloof dat hij eerst trachtte uit te roeien nu verkondigt.

Galaten 1:24 - " En zij prezen God om mij."

Ook in Handelingen 21:20 lezen we dat de oudsten in Jeruzalem God loofden vanwege het werk dat God door Paulus gedaan had. Dit moet toch voldoende aangeven dat Paulus geen andere leer verkondigde.

GALATEN 2

Galaten 2:1 – "Na verloop van veertien jaar ging ik opnieuw naar Jeruzalem, samen met Barnabas en Titus."

In deze veertien jaar vallen Paulus' verblijf in Syrië en Cilicië, het jaar in Antiochië en zijn eerste zendingsreis met Barnabas op.

De Aramese naam Barnabas betekent 'zoon der vertroosting'. De familie van Barnabas had zich in de diaspora gevestigd, dat wil zeggen buiten Israël in de verstrooiing. Barnabas keerde weer terug naar Jeruzalem en sloot zich daar aan bij de jonge Messiaanse gemeente. Hij verkocht zijn akker en gaf de opbrengst aan de apostelen. Barnabas bracht Paulus in contact met de apostelen in Jeruzalem .

Titus was een niet Joodse, Griekse broeder, die door Paulus niet gedwongen werd zich te laten besnijden. In Paulus' brief aan Titus, noemt hij hem zijn waarachtig kind in hun gemeenschappelijk geloof, waaruit blijkt dat Titus door Paulus tot geloof is gekomen.

Galaten 2:2 - "Dat was mij in een openbaring opgedragen. In besloten kring legde ik de belangrijkste broeders het evangelie voor dat ik aan de heidenen verkondig, want ik wilde me ervan overtuigen dat mijn inspanningen, toen en nu, niet voor niets waren."

Lucas beschrijft deze reis van Paulus naar Jeruzalem in Handelingen 15:2. Het hier gebruikte woord 'apokalupsin' dat vertaald wordt met 'openbaring' betekent 'onthullen', 'openbaren' of 'de bedekking wegnemen van'. Hoe dit gebeurde wordt verder niet toegelicht. Op een of andere manier wist Paulus dat hij moets gaan. Paulus en Barnabas waren in Antiochië in verzet gekomen tegen de broeders, die leerden dat de heiden eerst Jood zou moeten worden, dat wil zeggen dat hij zich eerst moest laten besnijden, om via de Messias behouden te worden. De J.N.T.C. wijst ons op een belangrijk aspect voor deze tijd. "Wat Saulus' boodschap kenmerkt is dat hij er op aandringt dat de heiden geen Jood hoeft te worden om Jesjoea aan te nemen. Vandaag echter geldt het tegengestelde, Messiaanse Joden moeten er op staan dat een Jood geen heiden hoeft te worden om zijn vertrouwen op Jesjoea te stellen."

Galaten 2:3 - "Maar zelfs Titus, die bij mij was, werd, ofschoon hij een Griek was, toch niet gedwongen zich te laten besnijden;" Maar zelfs Titus, die mij vergezelde, werd niet gedwongen zich te laten besnijden, hoewel hij toch een Griek is."

Titus werd als Goj , niet gedwongen zich te laten besnijden. Wanneer we de brief aan de Galaten onbevooroordeeld lezen valt het direct op hoe vaak er verwezen wordt naar de besnijdenis. Zeventien maal wordt de besnijdenis genoemd in deze kleine brief! De Bijbel is heel duidelijk wat de besnijdenis betreft. Paulus schrijft in 1 Corinthiërs 7:18 "Iemand die besneden was toen God hem riep, moet het niet ongedaan laten maken. Iemand die onbesneden was toen God hem riep, moet zich niet laten besnijden."

Galaten 2:4 - "Dat wilden alleen een paar schijnbroeders, die als spionnen waren binnengedrongen om erachter te komen hoe wij onze vrijheid, die we in Christus Jezus hebben, gebruikten. Ze wilden slaven van ons maken."

Wat kenmerkt deze schijnbroeders? Ten eerste de besnijdenis. De wet is Gods' wet, maar de besnijdenis is een besnijdenis van het vlees met als doel de onderscheiding van de Israëliet ten opzichte van de heiden. Ze willen namelijk met de hand op de wet de vrijheid in de Messias aan de gemeente ontnemen.

Laten we eens kijken wat die vrijheid inhoudt. Waar heeft de Messias ons van vrijgemaakt? Paulus leert ons in de Romeinenbrief dat wij zijn vrijgemaakt van de zonde. Zelfs nu we niet meer onder de wet, maar onder de genade zijn is dit nog geen vrijbrief tot wetteloosheid. In zijn brief aan Titus leert Paulus ons hetzelfde. De vrijheid in Christus is de vrijheid ten opzichte van de slavernij van de zonde. Wanneer we de Galatenbrief goed lezen blijkt dat de genoemde vrijheid nog verder gaat. Er is blijkbaar een bepaalde wetsvisie die ook onvrijheid in de hand werkt.

Als inleiding het volgende voorbeeld: In de woestijn moet Mozes een koperen slang oprichten ter genezing van het volk. Het volk dat in geloof opziet naar de slang wordt daadwerkelijk genezen. Vele jaren later zien we dat het volk de slang gaat verzelfstandigen en als zodanig vereren. Hiskia slaat dan de slang stuk. Deze koperen slang was op zich goed, maar buiten de Here om werd hij tot een afgod! Evenzo is de wet goed, maar buiten de Here, buiten Jesjoea de Messias om, wordt de wet tot een afgod en werkt dan verslavend en onderdrukkend! Jesjoea heeft de wet vervuld, d.w.z. vol gemaakt, of compleet gemaakt. Sindsdien spreekt Jacobus over "de volmaakte wet, die der vrijheid". In vers 2:8 noemt hij deze wet de Koninklijke wet. Jesjoea zegt zelf over de wet dat er geen tittel of jota van zal vergaan voor alles zal zijn geschied. Hij is niet gekomen om de wet te ontbinden, maar om de wet compleet te maken. Dat de wet vrijheid geeft betekent dat de gelovige in Jesjoea God niet langer dient als slaaf, uit angst, maar als een zoon die zijn vader dient uit liefde.

Galaten 2:5 - "Maar we zijn geen moment voor hen gezwich, want de waarheid van het evangelie moest in uw belang behouden blijven."

Om de waarheid van het evangelie te verdedigen is Paulus geen moment opzij gegaan voor de in vers 4 genoemde schijnbroeders. We moeten hier goed vasthouden aan de betekenis van evangelie. Het evangelie is de goede boodschap van het Koninkrijk van God. Het Koninkrijk dat

Jesjoea kwam brengen; het Koninkrijk waartoe Hij de deur werd, door zijn sterven aan dat afschuwelijke heidense moordwerktuig. Het koninkrijk ook met de koninklijke wet van de Allerhoogste.

Galaten 2:6 - "De belangrijkste broeders – hun positie interesseert me trouwens niet, God slaat geen acht op het aanzien van een mens – hebben mij tot niets verplicht."

Paulus staat in dezelfde traditie als de oude profeten, Johannes de Doper en Jesjoea, die deze houding van 'geen aanzien des persoons' moesten bekopen met de dood.

Tegen Samuël zei de HERE al: "de mens toch ziet aan wat voor ogen is, maar de HERE ziet het hart aan." Paulus spreekt hier puur Oudtestamentische taal! Het gaat niet om menselijke posities, maar om waarheid en rechtvaardigheid; om trouw aan de Allerhoogste.

Galaten 2:7 - "Integendeel, toen ze inzagen dat mij de verkondiging onder de heidenen was toevertrouwd, zoals aan Petrus de verkondiging onder de besnedenen"

Blijkt hier uit dat er twee soorten evangelie zijn? Een evangelie voor besnedenen en een evangelie voor heidenen?

Zijn er twee Koninkrijken van God?

Zijn er twee Koningen?

Zijn er twee koninklijke wetten?

Nee, natuurlijk niet!

Het enige onderscheid dat hier gemaakt wordt is het onderscheid in twee groepen die dat ene evangelie ontvangen: de Jood en de Heiden, waartussen in Christus de scheidsmuur, de 'm'chitza' is weggebroken. De m'chitza verdeelt in de synagoge de gemeente in een mannen- en vrouwenafdeling. Evenzo was de voorhof van het tempelplein door een muur in tweeën gedeeld. Jesjoea de Messias heeft deze scheiding makende muur, deze m'chitza weggebroken, waardoor besnedenen en onbesnedenen één worden in het lichaam van Jesjoea.

Galaten 2:8 - "– want zoals God Petrus kracht had gegeven voor zijn werk onder de Joden, zo had hij mij kracht gegeven voor mijn werk onder de onbesnedenen –,"

Petrus was apostel voor de besnedenen, dit toont overduidelijk het belang van evangelisatie onder de Joden. Jesjoea's eigen uitspraak spreekt in dit verband boekdelen: "Gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde."

Galaten 2:9 - "en ze dus de genade onderkenden die mij geschonken was, toen reikten Jakobus, Kefas en Johannes, die als steunpilaren golden, mij en Barnabas de broederhand: wij zouden naar de heidenen gaan, zij naar de besnedenen."

In de moederkerk in Jeruzalem waren Jakobus, Kefas (Petrus) en Johannes de leidende broeders. Hier zien we duidelijk dat Petrus' bediening in de eerste plaats op de besnedenen gericht was. Hierdoor wordt Rome's claim op Petrus als haar eerste bisschop ontkracht. Bovendien is er geen enkel Bijbels bewijs dat Petrus ooit in Rome geweest zou zijn. Pas in de derde eeuw ontstond de traditie dat Petrus bisschop van Rome geweest zou zijn. Paulus schreef zijn brief naar de Christenen in Rome en groet dan 27 personen, maar nergens wordt Petrus genoemd, is dat niet vreemd wanneer hij in Rome zo 'n vooraanstaande plaats ingenomen zou hebben?

Galaten 2:10 - "Onze enige verplichting was dat we de armen ondersteunden, en dat is ook precies waarvoor ik mij heb ingezet."

Deze daad van broederschap is typerender voor de gemeente dan de bouw van prestigieuze kathedralen. Dat de zorg voor de armen een wezenlijk onderdeel van het gemeentezijn was blijkt al in Handelingen 6 waar structureel orde op zaken wordt gesteld.

Galaten 2:11 - "Maar toen Kefas in Antiochië was, heb ik me openlijk tegen hem verzet, want zijn gedrag was verwerpelijk."

Is dit niet bemoedigend? De Bijbel is geen boek vol fabelachtige heiligen die elkaar nar de mond praten, maar het gaat over gewone mensen van vlees en bloed die de Heer willen dienen en daarbij zwakke momenten kennen, om daarna heel gewoon door een medebroeder vermaand te

worden. Petrus heeft zich blijkbaar niet als de onfeilbare paus opgesteld. Petrus moest in zijn voorbeeldfunctie terecht gezet worden.

Galaten 2:12 - "Hij at altijd met de heidenen, maar toen er afgezanten van Jakobus kwamen, trok hij zich terug en at hij apart, uit angst voor de voorstanders van de besnijdenis."

Waar draait het hier om? Volgens het visioen van Petrus in Joppe worden reine dieren niet onrein door in aanraking te komen met onreine dieren. De reine dieren zijn door God zelf rein verklaard en de onreine dieren zijn door Hemzelf onrein verklaard; zelfs door onderlinge aanraking verandert hier niets aan. Heel duidelijk wordt dit in Handelingen 10:15b "Wat God rein verklaard heeft, moogt gij niet voor onheilig houden." Dit geldt met evenveel recht voor het omgekeerde: "Wat God onrein verklaart heeft, moogt gij niet voor heilig houden." Onrein wordt in het Grieks aangegeven met het woord 'akatharton'. Het onderstreepte woord is de vertaling van 'koinon' wat gemeenschappelijk, of in de hier gebruikte ongunstige zin, verontreinigd betekent. Dus de reine dieren, die God rein verklaard heeft, worden door aanraking van onreine dieren niet onrein! De boodschap is dan: "Evenmin wordt een rein mens onrein door in het huis van een onrein mens te komen." Petrus vat in Handelingen 10:28 samen wat de Here hem liet zien: "U weet dat het Joden verboden is met niet-Joden om te gaan en dat ze niet bij hen aan huis mogen komen, maar God heeft me duidelijk gemaakt dat ik geen enkel mens als verwerpelijk of onrein mag beschouwen."

Het visioen zegt niets over opheffing van reinheidswetten. Dat Petrus met de heidenen aan één tafel at wil ook niet zeggen dat hij voedsel at dat niet kosjer was. De tekst suggereert dit ook nergens! Het evangelie werd immers altijd eerst aan de Joodse gemeenschappen gebracht, waarbij we niet moeten vergeten dat er altijd een vrij groot aantal Jodengenoten in de gemeenschap opgenomen was. Vooral deze proselieten stonden begrijpelijker wijze bijzonder open voor het evangelie. Het eten van kosjer eten was voor hen heel gewoon. Maar terwijl de Here Petrus in Joppe zo duidelijk gemaakt had dat hij zich niet hoefde af te zonderen van de onbesnedenen deed hij dit hier, in een zwak moment, toch, uit vrees voor het oordeel van de besnedenen die uit Jeruzalem waren overgekomen. Kennen we dit soort mensenvrees niet allemaal?

Galaten 2:13 - "De andere Joden deden met hem mee, en zelfs Barnabas liet zich meeslepen door hun huichelarij."

Petrus' falen dreigt hier anderen mee te slepen; zelfs Barnabas, wiens naam, 'Bar-Nabba', betekent 'zoon der vertroosting', of 'zoon der vermaning', liet zich meeslepen in deze schijnvertoning. Barnabas had eigenlijk beter moeten weten, want hij was volgens vers 9 naar de heidenen gezonden. In Psalm 26 is koning David heel duidelijk "Bij de valsaards zit ik niet neer, met de huichelaars ga ik niet om."

Galaten 2:14 - "Toen ik zag dat ze niet de rechte weg naar het ware evangelie bewandelden, zei ik tegen Kefas, in aanwezigheid van iedereen: 'Jij bent een Jood, maar je leeft als een heiden en houdt je niet aan de Joodse gebruiken; hoe kun je dan opeens heidenen dwingen als Joden te leven?'"

Het ging hier niet om Petrus of Paulus, maar om de waarheid van God, die openlijk geschaad was en dus ook openlijk hersteld moest worden. De waarheid van het evangelie is dat de tussenmuur die scheiding bracht tussen de Jood en de heiden in de Messias weggebroken is . De heiden kan in de Messias kind van Abraham worden en als zodanig opgenomen worden in het volk van God . Dit is geen onbijbelse vervangingstheologie, maar Bijbelse inentingstheologie .

Galaten 2:15 - "Hoewel wij Joden van geboorte zijn en geen zondaars uit andere volken,"

Volgens de Jood is de heiden per definitie een zondaar, omdat hij de wet niet heeft. Lucas 18:32 leert ons dat Jesjoea overgeleverd werd aan de heidenen en in Lucas 24:7 noemt Lucas de heidenen 'zondige mensen'. Tot het volk van God behoren hield onder het oude verbond in dat men als Jood/Israëliet geboren was. Toch werden er steeds heidenen opgenomen in het volk. Onder het nieuwe verbond behoort men eveneens door geboorte tot het volk van God. De eerste brief van Johannes geeft dit duidelijk weer: "Ieder die gelooft dat Jezus de christus is, is uit God geboren,"

Galaten 2:16 - "weten we dat niemand als rechtvaardige wordt

aangenomen door de wet na te leven, maar door het geloof in Jezus Christus. Ook wij zijn tot geloof in Christus Jezus gekomen om daardoor, en niet door de wet, rechtvaardig te worden, want niemand wordt rechtvaardig door de wet na te leven."

Waar gaat het hier om? De grondtekst heeft het hier niet over 'werken der wet'. Letterlijk vertaalt staat er 'werken van wet'. Het bepalend lidwoord 'de' wordt hier niet gebruikt en daarmee gaat het hier om wet in algemene zin en niet specifiek om de wet van God. Het verwijst hier in het algemeen naar ieder systeem van rechtvaardiging door het zich houden aan wetten.

Maar, staat hier overigens dat het evangelie goed is en de wet van God slecht? Nee, er staat dat de mens gerechtvaardigd wordt door het geloof in Jesjoea de Messias. Zijn werken der wet dan slecht? Als dit zo zou zijn, dan zou God met het geven van de wet een slechte zet gedaan hebben. Jacobus zou een leugenaar zijn wanneer hij concludeert: "U ziet dus dat iemand rechtvaardig wordt verklaard om wat hij doet, en niet alleen om zijn geloof." en ook Jesjoea zou van onwaarachtigheid beticht kunnen worden toen Hij sprak: "Wie dus ook maar een van de kleinste van deze geboden afschaft en aan anderen leert datzelfde te doen, zal als de kleinste worden beschouwd in het koninkrijk van de hemel. Maar wie ze onderhoudt en dat aan anderen leert, zal in het koninkrijk van de hemel in hoog aanzien staan." En let eens op de volgende uitspraak van Paulus: "Stellen wij door het geloof de wet buiten werking? Integendeel, wij bevestigen de wet juist." En in Rom.7:12 is Paulus wel heel erg duidelijk:

"Kortom, de wet zelf is heilig en de geboden zijn heilig, rechtvaardig en goed."

Ter illustratie: Een geadopteerde zoon is geen zoon omdat hij zich gedraagt naar de regels van de vader. Nee, hij is zoon omdat zijn vader het initiatief genomen heeft om hem als zoon aan te nemen. Wanneer deze zoon zijn vader als vader accepteert, dan zal hij het onderwijs van zijn vader met liefde toepassen. De wet rechtvaardigt niet, is hier ook niet voor bedoeld en kan dit ook niet. Jesjoea de Messias rechtvaardigt, maar daardoor is er nog geen jota of tittel van de wet afgevallen.

Zowel C.E.B.Cranfield als Ernest De Witt Burton geven aan dat het hier

gebruikte woord voor wet 'nomos' wijst op de negatieve werkheiligheid. Bij gebrek aan een betere omschrijving maakte Paulus gebruik van het woord 'nomos'.

Galaten 2:17 - "En in ons streven om door Christus rechtvaardig te worden, blijkt dat wijzelf ook zondaars zijn. Betekent dit dat Christus dus in dienst staat van de zonde? Natuurlijk niet."

De Messiasbelijdende Jood Paulus reageert hier als het ware vanuit de gedachte van zijn vervolgers: die Joden die menen met werkheiligheid Gods goedkeuring te verwerven. Zij lijken te stellen dat de Messias de mensen eerst tot zonde verleidt om hen daarna als zondaren te rechtvaardigen. Paulus reageert hier uitermate ontkennend op.

Galaten 2:18 - "Maar wanneer ik weer aanneem wat ik had verworpen, maak ik van mezelf opnieuw een overtreder."

Wat heeft Paulus verworpen? Heeft hij de wet verworpen? Nee, dan zou hij geen navolger van Christus geweest zijn. Hij zou dan tot de wettelozen gerekend zijn. Wat hij verworpen heeft is de wetsbenadering van werkheiligheid. Hij heeft verworpen dat de wet een weg tot behoud zou zijn.

Jacobus sluit deze weg tot behoud volledig af : "Wie de hele wet onderhoudt maar op één punt struikelt, blijft ten aanzien van alle geboden in gebreke." In Galaten 3:22 staat, dat volgens de Schrift alles in de macht van de zonde gelegd is. 'Gelegd in' wil zeggen ingesloten door. Ieder, zowel Jood als heiden wordt onder de zonde gerekend. Paulus spreekt in Romeinen 3:10 oudtestamentische taal , wanneer hij zegt: "Er is geen mens rechtvaardig, zelfs niet één," Dit is de positie van de mens in het algemeen en daar helpt geen wet of gebod aan.

Galaten 2:19 - "Want ik ben gestorven door de wet en leef niet langer voor de wet, maar voor God. Met Christus ben ik gekruisigd:"

De wet veroordeelt mij tot de dood en in de Messias ben ik voor de wet gestorven om voor God te leven. De Messias plaatst mij van mijn positie

onder de zonde, dat wil zeggen dat de wet mij veroordeelt en ik dus onder de wet ben, naar een positie van heilige. We noemen dit wel de positionele heiligmaking. Wanneer we over levensheiliging spreken bedoelen we de uitwerkende heiligmaking, waarvan de Hebreënbrieff schijver zegt: "Streef ernaar in vrede te leven met allen en leid een heilig leven; wie dat niet doet zal de Heer niet zien."

Galaten 2:20 - " ikzelf leef niet meer, maar Christus leeft in mij. Mijn leven hier op aarde leef ik in het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en zich voor mij heeft prijsgegeven."

Mijn geloof in Jesjoea de Messias betekent dat ik weet dat Hij daar stierf vanwege mijn schuld. De boete op mijn wetsovertreding heeft Hij gedragen. Toen Hij om drie uur in de middag de geest gaf en stierf, stierf ik daar aan mijn eigen ik. En wanneer ik gestorven ben leef ik niet meer, maar dan leeft de opgestane Messias in mij en hoe meer ruimte ik Hem geef in mijn leven hoe meer Hij zich in mij openbaart en ik groei naar het beeld van de Allerhoogste. En volgens Romeinen 8:19 ziet de schepping reikhalzend uit naar dit openbaar worden van de zonen van God; dit is het ware vrucht dragen.

Galaten 2:21 - "Ik verwerp Gods genade niet; als we door de wet rechtvaardig zouden kunnen worden, zou Christus voor niets gestorven zijn."

Werkheiligheid, als een soort geperverteerde wet, kan de genade verwerpen. Paulus stelt hier heel duidelijk dat hij Gods genade niet verwerpt, zoals zij doen die stellen dat er behoud is door de wet. De wet zelf vindt haar oorsprong en bestemming in de Messias. Er is in de wet op zich, wel gerechtigheid, maar de positie van de mens maakt het onmogelijk om hier aan te voldoen. Zou dit wel kunnen, dan zou Jesjoea tevergeefs gestorven zijn. Hij heeft de wet vervuld, dat wil zeggen volgemaakt en in die zin is er dus ook gerechtigheid in de wet. De Psalm dichter heeft dit als het ware geprofeteerd: "Uw gerechtigheid is gerechtigheid voor eeuwig en Uw wet berust op waarheid". Ariël Berkowitz omschrijft de relatie genade-Tora als volgt: "De Tora beschrijft (net als de Beriet Chadasja) hoe een veranderd leven er uit ziet. Ze brengt geen veranderd leven teweeg. Dat is het wonderbaarlijke werk van God, dat voortvloeit uit de genade."

GALATEN 3

Galaten 3:1 - "Galaten, u hebt uw verstand verloren! Wie heeft u in zijn ban gekregen? Ik heb u Jezus Christus toch openlijk en duidelijk als de gekruisigde bekendgemaakt?"

"Wie heeft u in zijn ban gekregen?" De NBG vertaalde dit met "Wie heeft u betoverd?" Beide vertalingen wijzen op een relatie met het occulte, met het rijk van Gods tegenstander. Beide vertalingen zijn passend, wanneer we denken aan de van oorsprong heidense gnostische leer, die op een andere plaats in deze brief ook naar voren komt. De heilige wet van de HERE kan op zich nooit in combinatie met betovering voorkomen, of het zou al moeten zijn dat de tegenstander de wet van een verkeerde invulling wil voorzien, van werkheiligheid bijvoorbeeld.

Galaten 3:2 - "Ik wil maar één ding van u weten: hebt u de Geest ontvangen door de wet na te leven of door te luisteren en te geloven?"

Natuurlijk hebben de Galaten de geest ontvangen door te luisteren en te geloven. Paulus schrijft ergens anders: "Dus door te luisteren komt men tot geloof, en wat men hoort is de verkondiging van Christus." In de Hebreënbrieff lezen we dat het goede nieuws; het evangelie, ook al aan het volk van God verteld is: "Want aan ons is het goede nieuws verkondigd, net als indertijd aan hen; maar anders dan voor wie het in geloof aannemen, was het verkondigde woord voor hen niet heilzaam." Het probleem was destijds dat men wel hoorde, maar niet geloofde. De profeet Jesaja 63:10 maakt dit nog eens heel duidelijk, hij gaat zelfs nog verder dan het verwijt van ongeloof: "Maar zij waren wederspanning en bedroefden de heilige Geest." Wederspanning komt in eerste instantie aan het licht in het verwerpen van de wet, of beter nog het luisteren naar het onderwijs, van de HERE der heerscharen. Het volk overtrad de geboden en bedroefde de heilige Geest. Toch kunnen we het niet omkeren en stellen dat we de Heilige Geest zouden kunnen verdienen

met werken der wet. Ook hier gaat het weer om de volgorde.

Galaten 3:3 - "Bent u werkelijk zo dwaas weer op uw eigen kracht te vertrouwen, en niet langer op de Geest?"

Wanneer de Geest door het heiligmakende offer van Jesjoea terugkeert in de mens, dan keert eveneens de liefde voor Gods Tora, voor Gods onderwijs terug. Dan is het leven volgens de wet niet meer een systeem van werkheiligheid, maar een daad van liefde en vertrouwen. Jesjoea laat er zelf ook geen onduidelijkheid over bestaan wanneer Hij zegt: "Wanneer gij mij liefhebt, zult gij Mijn geboden bewaren. En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven." 'Mijn geboden' zijn de geboden die Hij gaf op de berg Sinai, die geboden waarvan Hij zegt dat er geen tittel of jota van zal vergaan voor de hemel en de aarde vergaat. Andere geboden heeft Hij niet gegeven. Aan Gods wet mocht immers niet toegevoegd of afgedaan worden!

Galaten 3:4 - "Is alles wat u hebt meegemaakt dan voor niets geweest? Dat kan toch niet!"

Aan het hier gebruikte Griekse woord 'pathein' kan naast de negatieve betekenis van lijden, ook de neutrale betekenis van ervaren, ondervinden en meemaken gegeven worden. Gods Geest heeft blijkbaar nogal wat teweeg gebracht in de gemeente. Zou dit allemaal tevergeefs geweest zijn? Menen ze nu door werkheiligheid Gods genade te kunnen verdienen. Dan hebben ze er niets van begrepen.

Het antwoord op deze retorische vraag van Paulus geeft de Bijbel zelf: natuurlijk door de prediking van het geloof, want ten eerste wordt de mens door geloof gerechtvaardigd, waarbij we de schijnbare tegengestelde uitspraak van Jacobus niet moeten wegvlakken n.l. "dat een mens gerechtvaardigd wordt uit werken en niet slechts door geloof." En ten tweede blijkt uit het Woord dat Gods kracht alles te maken heeft met geloof: "Ga heen, u geschiede naar uw geloof." En in Jesjoea's vaderstad kon Hij niet vele krachten doen wegens hun ongelof. Petrus' woorden in Handelingen 5:32 tonen een duidelijke relatie aan tussen gehoorzaamheid en het ontvangen van Gods Geest, die de krachten werkt: "[...] de Heilige Geest, die God hun gegeven heeft, die Hem gehoorzaam zijn.". Geloof en werken zijn geen tegenstellingen. Jacobus zegt dit heel scherp: "Geloof zonder werken is

dood."

Galaten 3:5 - "Geeft God u de Geest en goddelijke krachten omdat u de wet naleeft? Of geeft hij ze omdat u naar hem luistert en op hem vertrouwt?"

De 'krachten' (Grieks: dunamis) die de Geest onder hen werkt is de 'dynamiet', de kracht, het vermogen, de macht van Gods Geest die onder hen werkt. Dit is geen kracht die we verdienen kunnen, of die we bezitten kunnen, maar een kracht die ons moet bezitten! Het is een genadegave. En genade wordt nu eenmaal niet verdiend! Genade vraagt geloof. Geloof blijft nummer één!

Galaten 3:6 - "Van Abraham wordt gezegd: 'Hij vertrouwde op God, en dat werd hem als een daad van gerechtigheid toegerekend.'"

Paulus haalt hier Genesis15:6 aan, waar staat: "En hij geloofde in de HERE, en Hij rekende het hem toe als gerechtigheid." Maar wat hield dat geloof van Abraham in? Het is weer de Bijbel die zichzelf verklaart. Hebreëen 11:8 "Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, in gehoorzaamheid getrokken [...]." Geloof is niets wanneer het niet gepaard gaat met gehoorzaamheid. Geloof is niets, wanneer het niet gepaard gaat met daden van geloof, zoals Abram die geloofde en ging.

Galaten 3:7 - "U ziet dus dat zij die geloven kinderen van Abraham zijn."

Wie behoren dus tot dat nageslacht van Abraham dat zou worden als het zand aan de oever van de zee? Zij die uit het geloof zijn. Paulus stelt in Romeinen9:6b-8: "Want niet allen, die van Israël (is Jacob) afstammen, zijn Israël en zij zijn ook niet allen kinderen, omdat zij nageslacht van Abraham zijn, maar: Door Isaäk zal men van nageslacht van u spreken. Dat wil zeggen: niet de kinderen van het vlees zijn kinderen Gods, maar de kinderen der beloften gelden voor nageslacht."

Galaten 3:8 - "Nu heeft de Schrift voorzien dat God ook andere

volken door geloof zou aannemen en daarom aan Abraham verkondigd: 'In jou zullen alle volken gezegend worden.'"

Hoe zullen alle volken in Abraham gezegend worden? Ze zullen gezegend worden door het evangelie van het Koninkrijk. Het Koninkrijk omvat Koning, volk en wet. En de goede boodschap vanuit het koningshuis, het evangelie, is het fantastische nieuws dat we door geloof tot dat Koninkrijk kunnen gaan behoren.

A. Boven de belofte aan Abraham staat dat de Zoon van God de Schepper is van alle volken.

B. De Zoon van God is als Gods uitvoerende macht de wetgever en in Jesaja 51:4 zegt Hij: "Want een wet zal van Mij uitgaan en mijn recht zal Ik stellen tot een licht der volken" en in Jesaja 2:3 nemen we een kijkje in het komende vreedrijk waarin alle volken naar Sion zullen optrekken: "Want uit Sion zal de wet uitgaan en des HEREN woord uit Jeruzalem." Hier zien we dat de volken in Abraham, als aartsvader van Israël gezegend worden.

C. De Zoon van God is ook de Hogepriester, die zichzelf als Lam ten offer bracht en zo de zonden van de wereld (van de volken) weg nam. Weer zien we dat het niet is of/of, maar èn de wet van de Messias èn het offer van de Messias zijn een zegen voor de volken.

Galaten 3:9 - "En dus wordt iedereen die gelooft samen met Abraham, de gelovige, gezegend."

Wat is de voorwaarde om samen met Abraham de zegen te ontvangen? Het geloof, maar dan niet een geloof dat volkomen uit zijn context geprepareerd is, maar een geloof dat zich uit in gehoorzaamheid.

Galaten 3:10 - "Maar iedereen die op de wet vertrouwt is vervloekt, want er staat geschreven: 'Vervloekt is eenieder die niet alles doet wat het boek van de wet bepaalt.'"

Wie vertrouwen op de wet in dit verband? Dat zijn zij die menen behouden te worden door hun goede werken. Is het zo dat alle Joden menen behouden te worden door de wet? Is het zo dat het Oude Testament leert dat we behouden worden door het houden van de wet? Is het zo dat het Oude Testament geen genade kent? Hoe kan de wetsovertreder David dan genade vinden in Gods ogen terwijl hij een

overspelige en moordenaar is? De profeet Nathan deelt hem namens de HERE mee: "De HERE heeft uw zonden vergeven." Geeft Paulus in dit vers aan dat we de wet niet kunnen houden? Ik lees het niet. Hij zou dan ook een wetteloze boodschap verkondigen. In Deuteronomium 30:11 lees ik: "Want dit gebod, dat Ik u heden opleg, is niet te moeilijk voor u en het is niet ver weg [...] maar dit woord is zeer dicht bij u, in uw mond en in uw hart om het te volbrengen." Jitschak Dasberg vertaalt dit gedeelte als volgt: "Integendeel, volkomen binnen je bereik is het gebod, zowel om het met je mond te belijden, als om het met overgave van je hart te doen." Ik lees ook dat diezelfde Paulus stelt dat de wet goed is . Maar de wet kan niet bestaan buiten Gods genade om. Door Jesjoea' offer scheurde het voorhangsel. Let op! Laten we goed lezen wat er staat en niet met onze fantasie aan de loop gaan. Er staat niet dat het voorhangsel tot as verging, of naar beneden viel, zoals kinderbijbels diut soms weergeven, nee het scheurde! Hebreeën 10:20 leert ons dat het voorhangsel 'het vlees' van Jesjoea is. Jesjoea is het Woord, de Logos, en zo is het voorhangsel ook een beeld van de wet. Hier gaan we even wat dieper op in.

De tabernakel kende drie voorhangsels:

1. de 'kela': het voorhangsel tot de voorhof, waar het volk doorheen mocht gaan,
2. de 'masak': het voorhangsel tot het heilige, waardoor de priesters mochten gaan,
3. de 'paroket': het voorhangsel tot het heilige der heiligen, waardoor de hogepriester mocht gaan.

In tegenstelling tot de gangbare visie, geloof ik niet dat de 'paroket' scheurde, maar de 'masak'. Door het scheuren van de 'masak' is het heilige geopend en zijn wij een koninkrijk van priesters geworden. Geen koninkrijk van hogepriesters, want er is maar één hogepriester en dat is alleen Jesjoea zelf. Dat de paroket nog steeds niet gescheurd is blijkt uit het ontegenzeggelijke feit dat we nu nog door een spiegel in raadselen zien en pas straks van aangezicht tot aangezicht.

De drie voorhangsels scheidde de mens van God. Wanneer Jesjoea sterft, wanneer het tweede voorhangsel, de masak scheurt, kunnen we voor de troon van God komen, een troon die dan alleen nog van ons is gescheiden door het laatste voorhangsel, de paroket. Het gaat hier dus feitelijk om een gefaseerde onthulling.

1. Op de Sinai ontstond het volk van God: het eerste voorhangsel scheurde als het ware; het volk mocht de voorhof binnen.
2. Met het sterven van Jesjoea scheurde het tweede voorhangsel en

het volk werd een koninkrijk van priesters .

3. En straks zal ook het derde voorhangsel scheuren en zien we Hem van aangezicht tot aangezicht.

Maar is dat tweede voorhangsel nu verdwenen? Nee, door het scheuren is er alleen een deur in gemaakt. Het voorhangsel is tot deur geworden. Is de wet dan afgeschaft? Nee, geen tittel of jota ervan, zegt Jesjoea.

Onder de troon van God, onder het met Jesjoea's eigen bloed besprenkelde verzoendeksel ligt nog steeds de Wet, als expressie van Gods wezen, te wachten tot alles zal zijn geschied .

Zal de wet dan overbodig zijn? Ja en nee. Wanneer de wet een expressie is van Gods wezen, dan zullen we die in deze vorm niet meer nodig hebben voor Gods aangezicht. Qua inhoud zal ze blijven bestaan, omdat ze het wezen van God weergeeft en dat verandert God zij dank niet.

Galaten 3:11 - "Dat niemand door de wet voor God rechtvaardig wordt, is volkomen duidelijk, want er staat ook geschreven: 'De rechtvaardige zal leven door geloof.'"

Is dit een nieuwe boodschap uit het Nieuwe Testament? Nee, Paulus citeert hier woorden van de oudtestamentische profeet Habakuk : "de rechtvaardige zal door geloof leven." Fundamenteel leert de Bijbel dat God één is. De God van het Oude Testament is niet verschillend van de God van het Nieuwe Testament! De wet kan geen zonden vergeven, ze kan alleen zonde aanwijzen en richting geven aan de gelovige.

Galaten 3:12 - "De wet daarentegen is niet gegrond op geloof, want er staat: 'Wie doet wat de wet voorschrijft, zal leven.'"

In Leviticus 18:5 zegt de HERE: "Ik ben de HERE uw God. Ja, gij zult mijn inzettingen en mijn verordeningen in acht nemen; de mens die ze doet, zal daardoor leven: Ik ben de HERE." Wanneer de HERE dit zegt, dan is dit het Woord van God! Waar zit hem dan het probleem? De mens draait het Woord van God om. Hij maakt er een magische 'formule' van en zegt: "Wanneer ik de wet houd heb ik de sleutel tot het eeuwige leven in handen. Gods genade heb ik niet nodig. Ik red mezelf wel." Wanneer Paulus hier bedoelt dat het bij de wet niet om geloof gaat, dan is dit onbijbels. Lees de vraag van de schriftgeleerden in Marcus 12:28 maar eens: "Welk gebod is het eerste van alle?" Jesjoea antwoordde met een citaat uit de Sjema :

"Hoor, Israël: de HERE is onze God;
de HERE is één.
Gij zult de HERE, uw God,
liefhebben met geheel uw hart
en met geheel uw ziel
en met geheel uw kracht."

Deze samenvatting van de wet is onmogelijk los te koppelen van het geloof. Dit is dus ook niet wat Paulus hier bedoelt. Maar, wanneer Paulus met de wet, hier de wet bedoelt in de zin van zijn opponenten, die menen door wetsheiligheid Gods vergeving te kunnen verdienen, dan is dit Bijbels.

Galaten 3:13 - "Maar Christus Jezus heeft ons vrijgekocht van deze vloek door voor ons te worden vervloekt, want er staat geschreven: 'Vervloekt is ieder mens die aan een paal hangt.'"

Dat Paulus helemaal in de lijn van de Tenach spreekt blijkt ook hier, wanneer hij Deut. 21:23 citeert, waar staat: "[...] want een gehangene is door God vervloekt [...]" Dat de Messias vervloekt kan worden is voor de Jood heel moeilijk te accepteren, toch komt het idee van een lijdende Messias voor in het Judaïsme. De Tenach geeft ons in Jesaja 53 een typisch voorbeeld van de lijdende Messias. Oorspronkelijk werd door het Jodendom in Jesaja 53 hun eigen Messias gezien, pas later is men hier Israël voor in gaan vullen.

Belangrijk in dit vers is de vraag wat er bedoeld wordt met 'de vloek van de wet'. Staat hier dat de wet een vloek is? Nee, er staat dat de wet een vloek heeft. Evenals God geen vloek is, terwijl er wel degelijk een vloek des HEREN bestaat. Wanneer we ons heel zwart-wit het beeld van een rechter voor de geest halen, dan zien we dat hij het recht heeft om het zwaard te gebruiken. Hij kan in bepaalde gevallen de doodstraf ten uitvoer laten brengen. De rechter heeft dus een dodelijk zwaard, maar is de rechter een dodelijk zwaard? Nee, natuurlijk niet, de man/vrouw kan ook een arme weduwe in het gelijk stellen.

Wat is een vloek? De Summa Encyclopedie vermeldt: "Tot onheil strekkende uitspraak [...]" Wat is nu die vloek van de wet? Het Griekse woordje 'katara' is een samenstelling van het voorvoegsel 'kata', dat 'neer-; tegen-' betekent en 'ara', dat 'verwensing' of 'vervloeking' betekent. Door het citaat uit Deuteronomium 21:23 weten we dat er

hetzelfde mee bedoeld wordt als het Hebreeuwse woord 'qalal' Dit woord vinden we ook in Deuteronomium 11:26 "Zie ik houd u heden zegen en vloek voor: zegen, wanneer gij luistert naar de geboden van de HERE, uw God, die ik u heden opleg; maar vloek, indien gij naar de geboden van de HERE, uw God, niet luistert en afwijkt van de weg die ik u heden gebied."

Hieruit blijkt dat de vloek van de wet het effect van wetsovertreding inhoud. Je zou het kunnen vergelijken met vuur. Wanneer je verkeerd met vuur omgaat wordt vuur tot een vloek: je brandt je. Wanneer je er goed mee omgaat is datzelfde vuur een zegen: het verwarmt je. Dit vloekeffect, of de straf, van de wet, was op de Messias. Dit komt ook overeen met Jesaja 53:5 "[...]de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem [...]". De vloek van de wet is dus niet de wet zelf, maar de bestraffing die staat op overtreding van Gods wetten. Christus heeft ons dus vrijgekocht van de bestraffing die staat op overtreding van de wet. Tenslotte is het Griekse voorzetsel 'ek' interessant. Dit betekent veel meer 'uit, vandaan' dan 'van'. Terwijl het ook kan wijzen op een invloedssfeer waar je maar beter buiten kunt blijven. Jesjoea heeft ons dan dus niet vrijgekocht van de vloek der wet, maar uit de vloek der wet. En deze vertaling komt weer overeen met 1 Johannes 3:14 "Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven."

Galaten 3:14 - "Zo zouden door hem alle volken delen in de zegen van Abraham en zouden wij, zoals ons is beloofd, door het geloof de Geest ontvangen."

Hier staat dat via Jesjoea de Messias de heidenen mogen delen in de zegen van Abraham, zoals in vers 7 ook al genoemd werd. Toch gaat het hier niet alleen over de heidenen, want ook staat er "opdat wij de belofte van de Geest zouden ontvangen door het geloof." Wij, dat zijn de Joden waar Paulus toe behoorde. Waar gaat het hier om, om de belofte van de uitstorting van de Geest, of om datgene wat de HERE beloofde? Zonder iets nadeligs te zeggen van de belofte van de uitstorting van de Heilige Geest geeft dit vers het laatste aan, want er staat letterlijk: "opdat de belofte van de Geest wij ontvangen." De belofte dus uit Genesis 12:1-3 "De HERE nu zeide tot Abram: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land dat Ik u wijzen zal; Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend

worden."

Galaten 3:15 - "Broeders en zusters, ik geef u het voorbeeld van een rechtsgeldig testament, een testament dat door een mens bekrachtigd is. Niemand kan zo'n testament ongeldig verklaren of er iets aan toevoegen."

De NBV vertaalt hier heel correct 'broeders en zusters'. In de NBG worden alleen de broeders aangesproken. In het Grieks verschillen de woorden broeders en zusters alleen in hun uitgangen, resp. 'adelphoi' en 'adelphai'. Beide woorden stammen van het Griekse woord 'delphus' en dat is de baarmoeder. Dus hij/zij die uit dezelfde baarmoeder komt, dat is een broeder of een zuster. In Jesjoea zijn dus zij, die kinderen van dezelfde HERE zijn, broeders en zusters. Net als in het Nederlands voegt men in het Grieks ook mannen en vrouwen vaak samen onder één term, b.v. "Het schip is met man en muis vergaan", of "Jongens let eens even op!"

Paulus probeert in dit vers iets uit te leggen met een gewoon alledaags voorbeeld: "Ik spreek u op menselijke wijze." De Bijbel verklaart ook hier weer zichzelf. Vers 29 geeft duidelijk aan dat het hier om een erfenis gaat: "Indien gij nu van Christus zijt, dan zijt gij zaad van Abraham, en naar de belofte erfgenamen." Wanneer zelfs het rechtsgeldige testament van een mens door niemand veranderd kan worden, hoeveel te meer geldt dit dan voor een testament, of belofte van de HERE.

Galaten 3:16 - "Nu gaf God zijn beloften aan Abraham en zijn nakomeling. Let wel, er staat niet 'nakomelingen', alsof het velen betreft, maar het gaat om één: 'je nakomeling' – en die nakomeling is Christus."

Paulus verduidelijkt hier wat hij weergaf in vers 7 en vers 14. De beloften zijn aan Abraham en zijn nakomeling, of aan zijn zaad zoals de NBG dit vertaalt; dat wil zeggen aan Abraham en Jesjoea de Messias, de zoon van David, de grote Koning. Zoals een volk gerepresenteerd wordt door haar koning, zoals een volk als het ware samenvloeit in haar koning, zo gaan de beloften via Abraham naar Koning Jesjoea en in Hem naar zijn kinderen; zijn volk.

Galaten 3:17 - "Ik bedoel dit: de wet, die vierhonderddertig jaar na de belofte werd gegeven, maakt het testament dat door God bekrachtigd is niet ongeldig. De wet kan de belofte nooit ontkrachten."

Paulus gaat hier uit van Exodus 12:40 waar staat dat de tijd, dat de Israëlieten in Egypte hadden gewoond vierhonderd dertig jaar bedroeg. Het gaat Paulus hier niet om een exacte chronologische verklaring, maar hij wil hier alleen zeggen dat de wet veel later kwam dan de belofte. Dat de wet later kwam, wil niet zeggen dat de wet als een donderslag bij heldere hemel op de Sinaï uit de hemel kwam vallen.

Het hier gebruikte woord 'gegonos' heeft dezelfde betekenis als het in vers 14 gebruikte woordje 'genetai', dat vertaald wordt met 'komen': "Zo is de zegen van Abraham tot de heidenen gekomen in Jezus Christus." Deze zegen was er al en kwam later tot de heidenen. Evenzo was de wet er al volgens Genesis 26:5. "[...] omdat Abraham naar Mij geluisterd en mijn dienst in acht genomen heeft: mijn geboden, mijn inzettingen en mijn wetten." Bij de Sinaï werd deze al lang bestaande wet, officieel tot wet voor het volk van God gemaakt.

Paulus begint dit vers met "Ik bedoel dit". Dit is dus een nadere verklaring van het vorige. De belofte aan Abraham wordt niet ingeperkt door de wet, die later toegevoegd werd. Gods belofte staat boven datgene wat mensen doen! De heidenen zullen gezegend worden door Abraham, zonder Jood te hoeven worden; dus zonder besnijdenis aan hun vlees. En vers 14 leert ons dat deze zegen tot de heiden en de Jood komt via Jesjoea de Messias.

Galaten 3:18 – "Immers, als de erfenis afhankelijk van de wet zou zijn, zou ze niet afhankelijk zijn van de belofte, maar het is nu juist door zijn belofte dat God zijn genade aan Abraham heeft geschonken."

Paulus doet hier alle moeite om zijn lezers te overtuigen van het feit dat de belofte niet afhangt van de wet. De belofte is aan Abraham geschonken. Het woord voor 'geschonken', het woord 'kecharistai', is afgeleid van 'charis', wat genade betekent. Ons woord 'gratis' is hier weer van afgeleid. Toch is er wel een voorwaarde! De belofte is gegeven aan Abraham! En aan zijn zaad, of zijn nakomeling, in het enkelvoud; aan Jesjoea de Messias! Ook al is de belofte op zich gratis, toch kunnen we Gods beloften verspelen: "Ziet daarbij toe, dat niemand verachttere

van de genade Gods." , terwijl vers 14 van Hebrëen 12 verklaart hoe dit mogelijk is: "Jaagt naar vrede met allen en naar de heiliging, zonder welke niemand de HERE zal zien."

Galaten 3:19 - "Waarom dan toch de wet? De wet is later ingevoerd om ons bewust te maken van de zonde, in de tijd dat de nakomeling aan wie de belofte was gedaan nog komen moest. Ze werd door engelen aan een bemiddelaar gegeven."

De wet is dus geen voorwaarde voor de belofte. Waarom dan toch de wet? Je zou de wet kunnen vergelijken met een microscoop. Zonder microscoop zijn er wel bacteriën, maar ze lijken er niet te zijn. In een omgeving van moordenaars valt een moord niet op. In een omgeving van dieven is een diefstal niet opvallend. In een omgeving waar duizende ongeboren babies worden vermoord valt een abortus provocatus niet op. In een omgeving van seksuele perversie en overspel is vreemdgaan maar een slippertje. Om de veroorzakers van ziekte zichtbaar te maken hebben we de microscoop nodig; de wet, of het onderwijs, van de Allerhoogste levert ons 'de ogen' om te zien. Uit o.a. Genesis 26:5 weten we dat de wet geen nieuw fenomeen is. Het woord 'prostithemi' betekent 'er aan toevoegen; er naast leggen; aanhechten'. Zoals we de foto van een postzegel uit de catalogus naast een te determineren postzegel leggen, zo is de wet er naast gelegd; ter determinatie, ter identificatie. Het gebruikte woord 'totdat' betekent hier niet dat de wet geldig zou zijn tot de komst van het zaad, tot Christus, en dat daarna de wet afgeschaft zou worden. Dit zou namelijk in strijd zijn met Jesjoea' eigen woorden uit Mattheüs 5:17-19: "Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied." En Paulus noemt elders de wet heilig, rechtvaardig en goed. Nee, dit betekent dat de wet naar Christus toeleidt, zoals een determinatietabel de naam van een plant helpt te vinden. Joden redeneren vaak dat ze geen middelaar nodig hebben om tot God te gaan, om daarmee de functie van Jesjoea te ontkennen. Toch kennen ook zij hun middelaars zoals Mozes, hogepriesters en profeten.

Galaten 3:20 - "Maar bemiddeling is niet nodig wanneer er maar één is die handelt, en God handelt alleen."

Men schat het aantal interpretaties van dit vers op 430. We hebben hier

te maken met twee afzonderlijke constatering, die op zich duidelijk zijn, alleen de samenhang van de twee maakt het moeilijk.

Om met de tweede te beginnen. Hier horen we de Sj'ma uit Deuteronomium 6:4:

"Luister Israël:
de HEER, onze God;
de HEER is de enige!"

Paulus gebruikt een vergelijkbare uitspraak in Romeinen 3:29 en 30: "Is God soms alleen de God van de Joden en niet die van de heidenen? Zeker ook die van de heidenen, want er is maar één God, en hij zal zowel besnedenen als onbesnedenen op grond van hun geloof als rechtvaardigen aannemen."

Het "God is de enige" toont dat de wet niet dient ter bemiddeling, bemiddeling kan immers alleen bestaan tussen twee partijen. Voor de bemiddeling is meer dan de wet nodig, namelijk de al in de beginne aangekondigde Messias, waar Mozes een type van was.

Het "God is de enige" betekent ook dat Hij geen verschillende wegen en verschillende wetten hanteert. Er is dus niet een God voor de Joden en één voor de Christenen, er is niet één God van het Oude Testament en één van het Nieuwe Testament. Mozes is de middelaar tussen God en Israël. Mozes is God niet. Er bestaat dus ook geen volk van Mozes, wel een volk van God. In feite bestaat er wezenlijk ook geen wet van Mozes, alleen een wet van God en deze wet van God wordt, omdat ze door bemiddeling van Mozes tot de mensen gekomen is, wel wet van Mozes genoemd.

Het eerste deel van dit vers luidt: "Maar bemiddeling is niet nodig wanneer er maar één is die handelt," Nee, een middelaar heeft altijd met minstens twee te maken, net zoals de rechtspraak altijd met minstens twee partijen heeft te maken. De twee partijen zijn God en de mens.

Galaten 3:21 - "Is de wet daarom in strijd met Gods belofte? Absoluut niet. Als de wet leven zou kunnen brengen, zou de wet ons ook rechtvaardig kunnen maken."

De wet kan niet levend maken en in onze gevallen situatie zijn wij niet bij machte om de wet zodanig te houden dat de wet ons rechtvaardig

zou kunnen maken. Zegt dit iets over de wet? Of zegt dit iets over de mens? Dit zegt iets over de toestand van de mens, die niet bij machte is om de heilige God door zijn heilige wet te benaderen in de trant van: "Kijk eens Heer, wat ik gepresteerd heb?" De wet is gerechtigheid, maar voor ons mensen is méér dan de wet nodig.

Galaten 3:22 - "Maar de Schrift heeft alles in de macht van de zonde gelegd, zodat de belofte kon worden gegeven op grond van geloof in Jezus Christus, aan wie op hem vertrouwen."

De Schrift, dat is ons christelijke Oude Testament, of beter nog de Tenach, de Joodse Bijbel! Hierin is alles in de macht van de zonde gelegd en volkomen afhankelijk van Gods genade. We moeten hierbij goed begrijpen dat 'genade' een zuiver Oudtestamentisch begrip is en geen uitvinding in de Nieuwtestamentische context. Over welke belofte gaat het hier overigens? Het gaat hier om die Oudtestamentische belofte aan Abraham . In de Messias mogen wij aanspraak maken op deze belofte .

Galaten 3:23 - "Voordat dit geloof kwam, werden we door de wet bewaakt; we leefden in gevangenschap tot het geloof geopenbaard zou worden."

Zoals iedere wet, wijst ook Gods wet overtreding aan en probeert ze ons in het gareel te houden. De wet is als een touw, als een weg, in een duistere onderaardse gang. Zolang je dit touw vasthoudt overkomt je niets, maar pas op dat je het niet loslaat! Dit touw leidt onherroepelijk naar het licht, naar de Messias. De wet heeft Israël bewaard voor een afglijden in het totale heidendom. De wet heeft Israël een verlangend hart gegeven naar de komst van haar Verlosser. "Hoe lief heb ik Uw wet, heel de dag is hij in mijn gedachten." Bijzonder is de uitdrukking door de wet bewaakt worden'. Er staat dat wij door de wet bewaakt werden, als vertaling van het Griekse 'sugkleio', een woord dat ook vertaald kan worden met 'insluiten, inkapselen of omringen'. Het accent ligt dan, evenals in vers 24, op de beschermende kant van de wet. Laten we dit goed begrijpen, ook dit is genade!

Galaten 3:24 - "Kortom, de wet hield toezicht op ons totdat

Christus kwam, zodat we door ons vertrouwen op God als rechtvaardigen konden worden aangenomen."

Het eerste woord in de grondtekst 'zodat' geeft een conclusie aan. We hebben hier dus met een belangrijk samenvattend vers te maken. De wet is in het Grieks een 'pedagogos', een pedagoog een tuchtmeester (NBG) tot de Messias. De NBV vertaalt dit met 'toezicht houden'. De Griekse pedagogos was een bediende die de kinderen van zijn heer, van en naar school moest begeleiden en toezicht moest houden. Let wel, de pedagogos was dus geen leraar! De Eeuwige zelf is de Leraar! Nee, de nadruk ligt in deze samenvatting op het beschermende aspect van de wet. Jesjoea zegt: "De Geest van de waarheid zal jullie, wanneer hij komt, de weg wijzen naar de volle waarheid. Hij zal niet namens zichzelf spreken, maar hij zal zeggen wat hij hoort en jullie bekendmaken wat komen gaat." De Geest van de Allerhoogste, de Ruach HaKodesj is onze leraar. De wet is het leerboek dat door Hemzelf geschreven is.

Moeten we nu begrijpen dat geloof een Nieuwtestamentische vinding is, die de plaats van de wet ingenomen heeft? De Hebreeënbrieffschrijver leert ons dat Abraham door geloof, in gehoorzaamheid, zijn land verliet en dan vervolgt de schrijver met een opsomming van vele Oudtestamentische personen die door geloof leefden! Geloof was, is en blijft de kern van de relatie tussen de mens en de Almachtige. De wet is er bij gevoegd om duidelijkheid te bieden. Voor de gelovige bevat de wet geen enkele onderdrukking, ze dient als standaard, waar we onszelf aan kunnen toetsen, zoals de standaardmeter in Parijs destijds de maatstaf voor onze meter was. Ieder die serieus met Gods wet omgaat komt tot de conclusie dat hij/zij de genade van de Messias nodig heeft.

Galaten 3:25 - "Maar nu het geloof gekomen is, staan we niet langer onder toezicht,"

Wat betekent dit 'niet meer onder toezicht staan'? In het Grieks lezen we hier weer het woord 'paidagogen', waar ons woord pedagoog vanaf stamt. De Griekse pedagoog was niet een leraar in de tegenwoordige zin van het woord, maar de pedagoog had de algemene supervisie over het kind en was verantwoordelijk voor het morele en lichamelijke welzijn van het kind. Wat is de bedoeling van de pedagoog? Het uiteindelijke doel van de pedagoog is niet het kind moreel en lichamenlijk onder de tucht te houden, zolang het kind onder zijn hoede is, maar veel meer zal de ware pedagoog zijn tucht zo inrichten dat deze doordringt in het hart, het

geweten. Zodat dit ook nog doorwerkt wanneer het kind niet meer onder zijn hoede is. De ware pedagoog maakt zichzelf overbodig. Zodra de wet in ons hart is verankerd, dan is de letter overbodig geworden. In Jesjoea zijn wij niet meer onder de tuchtmeester, niet meer onder de wet als dwangmiddel, maar de wet (diezelfde wet van de Eeuwige!) wordt vanuit ons hart, vanuit de liefde voor de Allerhoogste in praktijk gebracht. Dat dit niet alleen een Nieuw Testamentische gedachte is bewijzen de volgende verzen:

"De mond van de rechtvaardige spreekt wijsheid, zijn tong spreekt gerechtigheid, hij draagt de wet van God in zijn hart en zijn voeten struikelen niet."

"Wijs mij, HEER, de weg van uw wetten, dan volg ik die tot het einde toe. Geef mij inzicht, en ik zal uw wet volgen, hem onderhouden met heel mijn hart."

"Luister naar mij, jullie die mijn gerechtigheid kennen, volk dat mijn wet in het hart draagt."

"Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en hem in hun hart schrijven. Dan zal ik hun God zijn en zij mijn volk."

Galaten 3:26 - "want door het geloof en in Christus Jezus bent u allen kinderen van God."

Is dit zoonschap iets unieks uit het Nieuwe Testament? Ik meen van niet. Israël wordt b.v. Gods eerstgeboren zoon genoemd .

Om dit verder te onderbouwen nog enkele verzen:

"Mijn zoon zijt gij; Ik heb u heden verwekt."

"Gij zijt goden, ja, allen zonen des Allerhoogsten" .

"Gij immers zijt onze Vader."

"Maar nu HERE, Gij zijt onze Vader; wij zijn het leem."

"Ik had wel gezegd: Hoe zal Ik u onder de zonen rekenen [...] En Ik had gedacht, dat gij Mij zoudt noemen: Mijn Vader."

De Eeuwige heeft altijd het verlangen gehad om met de mens om te gaan in een Vader-zoon relatie. Tegen zijn Zoon Jesjoea zegt Hij: " Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde." Door het geloof nu in deze Zoon van God, zijn wij door genade eveneens zonen van God.

Galaten 3:27 - "U allen die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed."

Wat denkt u, zou iemand nog kunnen zien of we tot één van de stammen van Israël behoord hebben, dan wel van heidense komaf zijn, nadat we bekleed zijn met de Messias?

Iemand die op Bijbelse wijze gedoopt is, en bekleed is met de Messias, is bekleed met de Jood Jesjoea, of ons dit ons aanstaat of niet! Het woord 'baptizo' betekent 'onderdompelen', 'dopen'. Dit gebruik is afgeleid van de Joodse 'mikveh'; de rituele wassing. Jesjoea zelf legt bij de doop een onverbreekelijke relatie met het geloven. Hij zegt: "Wie gelooft en gedoopt is, zal worden gered, maar wie niet gelooft zal worden veroordeeld."

De eerste Christenen doopten niet in het wit, maar ontvingen na de doop een wit kleed, als beeld van de bekleding met Jesjoea, zoals onze Messiasbelijdende Joodse broeders hun witte taliet dragen als beeld en getuigenis van bovenstaand vers.

Galaten 3:28 - "Er zijn geen Joden of Grieken (1) meer, slaven of vrijen (2), mannen of vrouwen (3) – u bent allen één in Christus Jezus."

Wanneer we gedoopt zijn in de Messias kunnen we ons niet meer beroepen op enige erfelijke afstamming(1), anders dan onze gezamenlijke afstamming van Abraham . Ook op onze sociale staat (2) kunnen we ons niet meer beroepen, we zijn immers priesters geworden in zijn Koninkrijk. Tenslotte heeft ook ons geslacht (3) geen enkele invloed op onze relatie tot Jesjoea. Op al deze drie gebieden geldt volledige gelijkwaardigheid in onze Messias Jesjoea!

Galaten 3:29 - " En omdat u Christus toebehoort, bent u nakomelingen van Abraham, erfgenamen volgens de belofte."

Wanneer wij in de Messias erfgenamen van Abraham zijn, dan betekent dit dat we ingevoegd zijn in de edele olijf Israël . De erfenis bestaat dan niet alleen uit datgene wat prettig is, uit datgene wat we als zegen ervaren, maar ook het minder prettige, het apart gesteld zijn en de vervolging vallen onder deze erfenis. "

GALATEN 4

Galaten 4:1 – “Ik bedoel dit: zolang een erfgenaam onmondig is, verschilt hij in niets van een slaaf, ook al is hij reeds de eigenaar van de hele erfenis.”

In het vorige vers lezen we dat we in de Messias nakomelingen en erfgenamen zijn in de lijn van Abraham. Verschillen we dan van Juda of Israël? Het lijkt me van niet. Paulus schrijft de Romeinen dat ze als ent in de edele olijf - Israël - geënt zijn. Na verloop van jaren kun je niet meer zien wat een ent is en wat de oorspronkelijke takken waren.

In dit vers gaat Paulus uit van het kind, de onmondige erfgenaam. Hij is erfgenaam, maar kan nog niet zelfstandig over de erfenis beschikken. De sleutel tot de erfenis is zijn mondigheid. En die mondigheid is bepaald in het testament. Met de slaaf en de zoon worden de twee groeperingen in Galaten aangeduid: de Jood als zoon en de geënte Keltische heiden als slaaf (de Galaten zijn Kelten). De Vader is bij machte zowel de zoon als de slaaf zijn erfenis na te laten.

Galaten 4:2 - "Hij staat onder voogdij en toezicht tot het door zijn vader vastgestelde tijdstip is gekomen."

De onmondige zoon staat onder voogdij, dit geeft het algehele toezicht over hem aan. Ook staat hij onder financieel toezicht. In het Grieks vinden we hier het woord 'oikonomos', wat ons doet denken aan 'economie'. Evenals een slaaf heeft ook de onmondige zoon geen beschikking over het geld. De volledige beschikking over de financiële erfenis zal de zoon de middelen verschaffen om zijn doelen te bereiken, maar zover is het nog niet hij staat nog onder voogdij tot het moment dat zijn vader bepaald heeft.

Galaten 4:3 - "Op dezelfde manier waren ook wij, toen we nog onmondig waren, onderworpen aan de machten van de wereld."

Het woordje 'Zo' legt het verband tussen het voorbeeld van de onmondige zoon en 'het onderworpen zijn aan de machten van de

wereld'. Wat zijn die machten van de wereld? Het Griekse 'stoicheia tou kosmou' uit de grondtekst kan vertaald worden met 'elementen van de aarde', of 'geesten van de aarde'. De NBG vertaalt dit met wereldgeesten.

Wat wordt er bedoeld met die geesten van de aarde? De context zegt hier zelf het een en ander over! In vers 8 gaat het over afgoden en in vers 9 over zwakke en armelijke wereldgeesten. Opvallend is de gelijkvormige opbouw van vs.3, 8 en 9!

vs.3: onmondig: onderworpen aan de machten van de wereld

vs.8: toen u God nog niet kende: was u onderworpen aan de goden die helemaal geen goden zijn

vs.9: dat u die God hebt leren kennen, opnieuw tot die zwakke, armzalige machten wendt.

Uit deze gelijkvormige opbouw concludeer ik dat de zwakke en armelijke wereldgeesten synoniem staan voor de valse goden uit vers 8. De Encyclopedie van het Oude en Nieuwe Testament verwijst hier naar de machten achter gnostieke Joodse groeperingen. De redenering dat de machten van de wereld, of de wereldgeesten een verwijzing in zich zou dragen naar de wet is onhoudbaar, omdat 'stoicheia tou kosmou' ons de oorsprong aanwijzen, n.l. de kosmos, de wereld. Welke redenering moeten we toepassen om de wereld, in haar vijandschap tegen God, als oorsprong van de wet te interpreteren? De wet is immers een expressie van het wezen van de Eeuwige, terwijl het bijbelse begrip wereld staat voor de zonde. Of het hier nu gaat om Joodsgnostische invloeden (dit zijn heidense invloeden in het Jodendom!) of om directe heidens-keltische invloeden, beide stammen uit het heidendom en kunnen dus onmogelijk iets bijdragen aan het Koninkrijk van God.

Galaten 4:4 - "Maar toen de tijd gekomen was zond God zijn Zoon, geboren uit een vrouw en onderworpen aan de wet,"

Tot het moment dat de volheid van de tijd aangebroken is, kunnen we de mensheid verdelen in twee groepen:

a. Het volk van God, Juda en Israël dat deels leeft volgens Gods geboden, die soms vervallen zijn tot een onderdrukkend systeem van regels, en dat deels is verstrooid onder de volkeren en daar vaak ook andere goden is gaan dienen.

b. De heidenen, zij die andere goden dienen.

Volgens Gods planning, op het juiste moment, stuurt Hij zijn Zoon in het vlees van een mens, geboren uit een jonge vrouw, een meisje nog. Hij

werd geboren in een cultuur waarbinnen het wetsonderwijs a.h.w. legalistisch geperverteerd was door menselijke toevoegingen. De grondtekst verwoordt dit met 'upo nomon', 'onder de wet'.

Galaten 4:5 - "maar gezonden om ons vrij te kopen van de wet opdat wij zijn kinderen zouden worden."

Zie Galaten 3:23. In het Grieks blijkt het hier nadrukkelijk om een adoptie te gaan. Het Griekse 'hiothesia' komt van 'huios', wat zoon betekent en 'thesis', wat wijst op een plaatsing. Het recht van het zoonschap verkrijgen, is dus heel correct vertaald bij de NBG. De NBV interpreteert dit tot 'opdat wij zijn kinderen zouden worden'.

Dat dit van belang is voor zowel de Jood als de Griek blijkt uit het realistische drama van Hosea, wanneer hij de hoer Gomer trouwt. De namen van de dochters geven weer hoe de HERE denkt over zijn volk. Lo-Ammi: "[...] want gij zijt mijn volk niet en Ik zal de uwe niet zijn ", maar direct daarna zegt de HERE: "Eens echter zullen de kinderen Israëls talrijk wezen als het zand der zee, dat niet te meten of te tellen is. En ter plaatse waar tot hen gezegd wordt: Gij zijt mijn volk niet - zullen zij genoemd worden kinderen van de levende God. Dan zullen de kinderen van Juda (de Joden) en de kinderen van Israël (10-stammenrijk) zich bijeenscharen, één hoofd over zich stellen." Dus ook de Jood en de Israëliet zullen Gods adoptie nodig hebben evenals de goj, de heiden.

Galaten 4:6 - "En omdat u zijn kinderen bent, heeft God ons de Geest van zijn Zoon gegeven, die 'Abba, Vader' roept."

Voor de bekeerde heiden en Jood en Israëliet geldt dat de Geest van Jesjoea in hun harten woont en daardoor komen ze in een, letterlijk vertaald, Vader-zoon-relatie (NBG), of een, geïnterpreteerd vertaalde, Vader-kind-relatie (NBV) te staan tot de HERE. Ze mogen Hem 'papa' noemen, want 'Abba' is het gewone vertrouwelijke Aramese woord hiervoor. Voor zover bekend werd dit woord in Jesjoea' tijd nooit voor de Eeuwige gebruikt. Met de komst van de Messias vindt er dus een ingrijpende verandering plaats!

Galaten 4:7 - "U bent nu geen slaven meer, u bent kinderen van

God en als zijn kinderen bent u erfgenamen, door de wil van God."

De Statenvertaling geeft dit mijns inziens beter weer met: "zoo zijt gij ook een erfgenaam van God door Christus." Ook hier kiest de NBV voor de interpretatie van kinderen i.p.v. zoon. De beelden van slaaf en zoon komen hier bij elkaar. Door de Messias worden wij erfgenamen van God. Jesjoea zegt in Johannes 10:16 "en het zal worden één kudde, één herder." De gemeente hoort te bestaan uit de Jood, de Israëliet en de heiden, samen leven ze uit de genade van Jesjoea de Messias en volgen ze de geboden, die Hij gaf op de Sinai "Eenzelfde wet zal gelden voor de geboren Israëliet en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft."

Galaten 4:8 - "Toen u God nog niet kende, was u onderworpen aan goden die helemaal geen goden zijn."

De Joden kenden God, ook al vervielen ze in bepaalde opzichten tot een menselijke wettisch onderdrukkende leer, waar Jesjoea regelmatig tegen in ging. Let wel, niet tegen de wet als zodanig! Omdat Paulus in Galaten, zeg maar, twee groepen onder zijn 'gehoor' heeft zullen we deze twee groepen goed moeten onderscheiden. In dit vers spreekt hij tot de bekeerde Keltische heiden, die voor zijn bekering een groot scala aan afgoden vereerde. De Galaten zijn Kelten die oorspronkelijk uit Galië in Frankrijk stammen. Men geloofde in lokale goden en geesten, in elfen en dwergen, heilige bronnen, bomen en stenen.

Galaten 4:9 - "Hoe is het dan toch mogelijk dat u die God hebt leren kennen, meer nog, door God gekend bent, u opnieuw tot die zwakke, armzalige machten wendt en u daaraan als slaven onderwerpen wilt?"

De heidense gnosis heeft zich al vroeg geworteld in zowel het jodendom als het christendom. Gnosis duidt op het streven via de weg van mystieke ervaring op te stijgen in de geestelijke wereld, om zodoende één te worden met de godheid. De kennis hieromtrent wordt gnosis genoemd. De wortels van de gnosis gaan terug naar de oude Grieken en de oosterse Mitrasdienst. Paulus is hiervan goed op de hoogte en legt een nadrukkelijk accent op het feit dat zijn lezers door God gekend zijn. Hij verbaast zich er over dat mensen die door God geraakt zijn, terugkeren tot hun heidense wortels: die zwakke en armzalige machten

van de aarde. Dat het hier onmogelijk om Gods wet kan gaan blijkt uit de bijvoeglijke naamwoorden 'zwakke' en 'armzalige'.

Het Griekse woord 'asthene' betekent: zwak, krachteloos en ziekelijk.

Wie zou dit van Gods wet willen zeggen? David roept in Psalm 19:8 haast juichend uit: "De wet van de HEER is volmaakt"!

Het Griekse 'ptocha' betekent 'arm' in overdrachtelijke zin. Psalm 119:72 leert ons echter het volgende: "Goed voor mij is de wet uit uw mond, beter dan een schat aan goud en zilver." Het zal duidelijk zijn dat deze woorden niet verwijzen naar de Tora, naar de wet of het onderwijs van de Allerhoogste, maar naar de oorspronkelijke Keltische religie, waaruit men bekeerd was.

Galaten 4:10 - "U houdt u werkelijk aan vaste feestdagen, maanden, seizoenen en jaren?"

Ook hier ligt de grote verwarring weer op de loer door dit te laten slaan op Sjabbat, Nieuwe Maansdagen en Feesten. Toch is dat niet consequent. Vers 9 gaat ontegenzeggelijk over het Keltische heidendom en dus moeten de dagen, maanden en vaste tijden hier ook op slaan. Deze dagen, maanden en vaste tijden komen voort uit die zwakke en arme geesten van de aarde. De grote onkunde onder de christenen over de heidense godsdiensten uit de tijd van Paulus veroorzaakt veel onbegrip t.a.v. dit vers. De tijd van Paulus werd in tegenstelling tot onze tijd gekenmerkt door een grote religiositeit. Het heidendom kende n.l. net als het volk van God haar eigen heidense dagen zoals de b.v. zondag ter ere van de onoverwinnelijke zon (sol invictus), de zaterdag ter ere van Saturnus, speciale vastendagen en een scala aan feesten zoals het germaanse Joelfeest waaruit ons kerstfeest werd gedestilleerd.

Galaten 4:11 - "Ik vrees dat al mijn inspanningen voor u volkomen zinloos zijn geweest."

Vergelijk Paulus' opmerking uit Galaten 1:6 "Het verbaast me dat u zich zo snel hebt afgewend van hem die u door de genade van Christus heeft geroepen en dat u zich tot een ander evangelie hebt gekeerd." Een ander evangelie is een anti-evangelie. Evangelie betekent letterlijk goed bericht. In de keizertijd werd het woord gebruikt om de geboorte van een keizerlijke telg, of een troonsbestijging weer te geven. Een anti-evangelie zal de keizerlijke boodschap ontkennen, of verdraaien. Een

anti-evangelie ontkent altijd de Koning en zijn wetten!

Galaten 4:12 – “Broeders en zusters, ik smeeek u, wees zoals ik, want ik ben zoals u. U hebt mij nooit enig kwaad gedaan.”

"Wees zoals ik". Hoe was Paulus? Hij noemt zichzelf een Israëliet, uit het nageslacht van Abraham, van de stam Benjamin . Paulus genoot zijn opleiding aan de voeten van Gamaliël . Als ijveraar voor God was hij typisch een voorloper van de chassidische jood. Theologisch was rabbi Paulus een Farizeeër , zoals zoveel broeders uit de eerste gemeente . Door een krachtvolle bekering werd hij een volgeling van Jesjoea. Hij behoorde tot de sekte der Nazoreeërs. Deze Paulus schrijft dat de wet heilig is en dat het gebod heilig, rechtvaardig en goed is . Wanneer we zoals Paulus willen zijn, dan geldt ook voor ons dat we niet zonder de wet van God zijn, omdat we onder de wet van de Messias staan . En Jesjoea zegt zelf dat Hij niet gekomen is om de wet of de profeten te ontbinden. Als wetsgetrouwe Messiasbelijdende Jood adviseert hij Titus dat hij deze strijd over de wet moet ontwijken . Bij Paulus is daar geen discussie over mogelijk.

Galaten 4:13 - "Herinnert u zich niet de eerste keer dat ik u het evangelie heb verkondigd? Ik kwam bij u toen ik ziek was,"

Paulus heeft de Galaten het evangelie van het Koninkrijk gebracht. Het feit dat hij er gebleven was had op de een of andere manier iets te maken met zijn ziekte. Misschien dat de doorn in zijn vlees uit 2 Corinthiërs 12:7 hier mee te maken heeft. Doorslaande theologieën rond genezing worden hier door Paulus heel nuchter bij voorbaat ontzenuwd.

Galaten 4:14 - "en hoewel mijn ziekte u er alle aanleiding toe gaf, hebt u mij toch niet veracht of verstoten. U hebt mij in uw midden opgenomen als een engel van God, als Christus Jezus zelf."

Paulus' lichamelijke situatie was dusdanig dat het begrijpelijk geweest zou zijn wanneer de Galaten hem hadden afgewezen. Ja, zijn toestand was zo ernstig, dat de woorden 'verachten' en 'verstoten' hier van toepassing geweest hadden kunnen zijn. Zijn toestand was zelfs zo dat

men hem vol verachting had kunnen bespuwen, zoals de grondtekst hier aangeeft. Welke ziekte Paulus had is verder onbekend. Ondanks deze ziekte hebben ze hem ontvangen.

Galaten 4:15 - "Toen prees u zich gelukkig. Wat is daar nu nog van over? Ik kan van u getuigen dat u zelfs uw ogen zou hebben uitgerukt om ze mij te geven."

Dat de Galaten zo mogelijk hun ogen uitgerukt zouden hebben om ze aan Paulus te geven kan op twee manieren verklaard worden:

a. Paulus had een afschrikwekkende oogziekte, en bij wijze van spreken zouden ze hun ogen voor hem overgehad hebben.

b. De oogappel is beeld van het meest kostbare bezit van de mens. Persoon lijk lijkt me de eerste verklaring de meest logische. Ze zouden dus alles voor hem overgehad hebben. Toch blijkt er van deze toewijding weinig meer over te zijn.

Galaten 4:16 - "Ben ik dan nu ineens uw vijand geworden, omdat ik u de waarheid zeg?"

Waar ze hem eerst behandelden als Jesjoea de Messias, zoals blijkt uit vers 14, vraagt Paulus zich nu af of hij een vijand van hen is geworden. Deze vijandschap ontstaat door het feit dat Paulus hen de waarheid zegt. In Galaten 5:7 zegt Paulus: "U was zo goed op weg, wie heeft u verhinderd de waarheid te blijven volgen?" De Galaten wijken blijkbaar af van de rechte weg van het evangelie .

Galaten 4:17 - "Die anderen doen alles voor u, maar hun bedoelingen zijn slecht: ze drijven een wig tussen u en mij, en dan moet u alles voor hén doen."

Die anderen zijn zij die vol ijver het evangelie verdraaien , die hen in hun ban houden , die hen dwingen tot de vleselijke besnijdenis . Ze willen de gemeente in Galaten brengen onder een andere wet die niet van Jesjoea is, die niet van de Eeuwige komt, maar van mensen. Jesjoea zegt immers dat van Gods wet geen jota of tittel zal vergaan, voor alles zal zijn geschied .

Galaten 4:18 - "Het is goed als u zich inspant, maar doe het dan ook voor de goede zaak, en doe het bovendien altijd, dus niet alleen wanneer ik bij u ben."

Dit lijkt een waarschuwing tegen huichelarij, omdat de huichelaar alleen ijver betoont wanneer hij/zij gezien wordt.

Galaten 4:19 - "Kinderen, zolang Christus geen gestalte in u krijgt, doorsta ik telkens weer barensweeën om u."

Toen Paulus hen voor het eerst tot Jesjoea bracht - wiens naam betekent 'heil' of 'verlossing' - ging dat gepaard met veel pijn en moeite, hij doorstond als het ware de weeën zodat zij opnieuw geboren zouden worden en Jesjoea in een natuurlijk groeiproces steeds meer gestalte in hen kreeg. Nu ze zich losgemaakt hebben van Jesjoea, moet hij als het ware opnieuw weeën doorstaan, totdat Hij weer zichtbaar wordt in hen.

Galaten 4:20 - "Hoe graag zou ik nu bij u willen zijn en op een andere toon met u spreken, want ik maak me zorgen over u."

Paulus is scherp in zijn woorden, maar dit komt omdat hij niet persoonlijk ter plekke kan ingrijpen. Hij kan de dwaalleraren niet zelf te woord staan. Eigenlijk is Paulus er mee aan. Dit blijkt uit het woord 'aporoumai', waar ons woord 'aporie', radeloosheid en besluiteloosheid van is afgeleid. Hij ziet de gemeente afglijden en waarschuwt hen ernstig.

Galaten 4:21 - "Vertelt u eens, u wilt u onderwerpen aan de wet, maar luistert u wel naar de wet?"

Paulus verbaast zich er hier over dat deze mensen niet naar de wet luisteren, terwijl ze daarentegen wel onder de wet willen staan. Hoe moeten we dit begrijpen? Het 'onder de wet staan' betekent dat ze onder het onderdrukkende systeem van door mensen toegevoegde wetten willen staan. Dat systeem waar Jesjoea tegen ageerde. Wanneer ze echt naar de wet zouden luisteren zouden ze de woorden uit Deuteronomium 4:2 ter harte nemen: "Voeg niets toe aan wat ik u

voorschrijf en doe er niets van af. Houd u aan de geboden die ik u geef; het zijn de geboden van de HEER, uw God."

Galaten 4:22 - "Er staat geschreven dat Abraham twee zonen had: een van zijn slavin en een van zijn vrijgeboren vrouw."

Abraham had de zoon Ismaël bij de Egyptische slavin Hagar, en de zoon Isaäk bij de vrijgeboren vrouw Sarah. Ismaël was het 'product' van menselijk geregeld buiten Gods leiding om en Isaäk was het 'product' van goddelijk ingrijpen. Vrijheid staat gelijk met leven in afhankelijkheid van de Schepper, van leven naar Gods wil en wet, van leven zoals het oorspronkelijk bedoeld is. Slavernij staat gelijk met leven zonder God, geketend door menselijke wetten en regels. De namen van beide vrouwen ondersteunen bovenstaande verklaring.

Hagars' naam betekent 'uitwijken', 'vluchten' en Sarah betekent 'vorstin'. Jacobus noemt Gods wet dan ook de 'koninklijke wet'. Gods kinderen zijn koningskinderen, die leven volgens de wet van de Koning. Kinderen van de slavin zijn uit-, of afgeweken en bij God vandaan gevlucht, onderworpen aan hun eigen menselijke, kerkelijke, heidense en wereldlijke wetten.

Galaten 4:23 - "De zoon van de slavin dankte zijn geboorte aan de loop van de natuur, maar die van de vrijgeboren vrouw aan de belofte."

Vlees en belofte staan hier tegenover elkaar. Ismaël was op natuurlijke wijze door menselijke overleggingen verwekt. Isaäk was niet onnatuurlijk verwekt, nee ook hij was geheel natuurlijk verwekt, maar hier gaf Gods belofte de doorslag.

Galaten 4:24 - "Dit is een beeld: de vrouwen staan voor twee verbonden. Hagar staat voor het verbond van de berg Sinai in Arabia, dat slaven baart."

Paulus shockeert hier de dwaalleraren, die menen van Sarah af te stammen door te stellen dat ze geestelijk van de slavin Hagar afstammen. Ze hadden koningskinderen kunnen zijn met een koninklijke wet, maar ze zakten af tot slavenkinderen. Ze maakten Gods heilige wet

tot een onderdrukkend en verslavend systeem. Leert de Bijbel ons niet dat we aan de geboden niets mogen toedoen en er niets van mogen afdoen? Beide gevallen leiden tot slavernij.

Galaten 4:25 - "Als beeld van dat verbond belichaamt Hagar het huidige Jeruzalem, dat met zijn kinderen in slavernij leeft."

Jeruzalem is met zijn kinderen in slavernij. In de dialoog tussen Jesjoea en de Joden in Jeruzalem wordt duidelijk waar Paulus hier op doelt. "En tegen de Joden die in hem geloofden zei Jezus: 'Wanneer u bij mijn woord blijft, bent u werkelijk mijn leerlingen. 32 U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden.' 33 Ze zeiden: 'Wij zijn nakomelingen van Abraham en we zijn nooit iemands slaaf geweest – hoe kunt u dan zeggen dat wij bevrijd zullen worden?' 34 Jezus antwoordde: 'Waarachtig, ik verzeker u: iedereen die zondigt is een slaaf van de zonde. 35 Nu blijft een slaaf niet voor eeuwig in huis, maar de Zoon blijft wel voor eeuwig. 36 Dus wanneer de Zoon u vrij zal maken, zult u werkelijk vrij zijn."

Jeruzalem is in slavernij, omdat ze de zonde doet en zonde is wetsovertreding. De wet toont ons juist hoe we vrij van de zonde kunnen leven. En Jesjoea is de deur tot die vrijheid. Vandaar dat we in de definitie van heiligen ook deze combinatie tegenkomen: "Hier komt het aan op de standvastigheid van de heiligen, die zich houden aan Gods geboden en aan de trouw van Jezus."

Jeruzalem is rond het jaar nul de hoofdstad van Israël, dat wil in die tijd zeggen de hoofdstad van vooral de stam Juda. De tien stammen zijn immers afgevoerd naar Assyrië en niet teruggekeerd zoals Juda. Toch staat Jeruzalem voor de hoofdstad van héél Israël en waar gesproken wordt over Jeruzalem, dan wordt daar gesproken over heel Israël. Dit hele Israël is in slavernij, leeft in zonde. Dat is niet alleen zo in de tijd van de Galatenbriefschrijver, maar ook vaker is Israël van God afgedwaald geweest. Er is dan maar een ding nodig en dat is berouw en bekering, ook voor het Jeruzalem van vandaag is dat de enige weg.

Galaten 4:26 - "Maar het hemelse Jeruzalem is vrij, en dat is onze moeder,"

Tegenover het aardse Jeruzalem dat in slavernij leeft, staat het hemelse Jeruzalem dat in goddelijke vrijheid leeft. Zo staat ook tegenover de aardse berg Sinäi, die slaven baart, de hemelse berg Sinäi die

koningskinderen baart! Stefanus zegt het heel mooi in Handelingen 7:38 "Hij was het die, toen het volk in de woestijn bijeen was, als bemiddelaar optrad tussen onze voorouders en de engel die op de berg Sinai tegen hem sprak, hij was het die de levenbrengende woorden ontving om ze aan ons door te geven." Jesjoea gaf levende woorden op de berg Sinai, maar zijn volk ontnam de wet haar kracht .

Galaten 4:27 - "Want er staat geschreven: Verheug u, gij onvruchtbare, die niet baart, breek uit en roep, gij die geen weeën kent; want talrijker zijn de kinderen der eenzame dan van haar, die een man heeft." want er staat geschreven: 'Wees verheugd, onvruchtbare vrouw, jij die niet baart. Jubel en juich, jij die geen weeën kent. Want zij die zonder man is, heeft meer kinderen dan zij die met een man is.'

Paulus wijkt hier even af van de vergelijking Hagar en Sara. Hij citeert hier de profeet Jesaja . Waar letterlijk staat: "Jubel, onvruchtbare vrouw, jij die nooit een kind hebt gebaard; breek uit in gejuich en gejubel, jij die geen weeën hebt gekend. Want – zegt de HEER –, de kinderen van deze verstoten vrouw zullen talrijker zijn dan die van de gehuwde."

"[...] het hemelse Jeruzalem is vrij, en dat is onze moeder", lezen we in het vorige vers. Vers 27 begint dan met 'want'. Dit is een redengevend voegwoord; het geeft de reden van het voorgaande aan. Dit hemelse Jeruzalem, onze moeder, is vrij. Dat wil zeggen niet gebonden aan een man. Wie vrij is mag dus hertrouwen!

In Hosea lezen we dat de Eeuwige voorgesteld wordt als een echtgenoot van twee overspelige vrouwen: Lo-Ruchama en Lo-Ammi . Deze vrouwen stellen Juda en Israël voor, waar de Eeuwige mee gehuwd was. Door hun overspel werden ze verstoten, maar eens zal Hij zich weer over hen ontfermen Lo-Ruchama wordt dan Ruchama en Lo-Ammi wordt Ammi. Nadat Jesjoea de bruidegom gestorven is, zijn deze beide vrouwen vrij om opnieuw te huwen! Ze kunnen een nieuwe relatie aangaan met Jesjoea! "Het hemelse Jeruzalem is vrij (om te huwen!); en dat is onze moeder".

Galaten 4:28 - "En u, broeders en zusters, bent net als Isaak kinderen van de belofte."

Hier gaat Paulus weer verder met de vergelijking Hagar-Sara. Deze Galaten blijken kinderen der belofte te zijn; n.l. die belofte die Abraham lang geleden kreeg: "Ik zal je tot een groot volk maken, ik zal je zegenen, ik zal je aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn. Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou bespot, zal ik vervloeken. Alle volken op aarde zullen wensen gezegend te worden als jij."

Galaten 4:29 - "Maar zoals de zoon die krachtens de natuur geboren werd de zoon vervolgde die krachtens de Geest geboren werd, zo worden nu ook wij vervolgd."

Het enige wat we over het gedrag van Ismaël weten dat verklaard kan worden met 'vervolgen' is zijn lachen uit Genesis 21:9. Het hier gebruikte woord is 'tsachaq'. Ditzelfde woord wordt ook gebruikt in Exodus 32:6 waar het gaat om vreugde bedrijven bij het gouden kalf en in Genesis 39:14,17 waar het gaat om manipuleren. 'Tsachaq' kan vertaald worden met: lachen, spotten, manipuleren en een spelletje spelen met. Zoals Ismaël een spelletje speelde met Isaäk en hem manipuleerde, zo gaat het nu weer bij de Galaten.

Galaten 4:30 - "Maar wat zegt de Schrift? 'Jaag de slavin en haar zoon weg, want de zoon van de vrijgeboren vrouw mag niet de erfenis delen met de zoon van de slavin.'"

We zien hier dat God zelf Abraham de opdracht geeft om zijn vrouw Hagar weg te zenden. God zelf geeft Abraham de opdracht tot echtscheiding. Aangezien God nooit iets zal doen buiten zijn eigen wet om, zal Abraham haar in overeenstemming met Deuteronomium 24:1-4 een scheidbrief gegeven hebben, om alle gerechtigheid te vervullen, zodat ze vrij zou zijn om opnieuw te kunnen huwen. Het was immers Gods bedoeling om een volk apart te zetten voor zijn dienst. Slavernij is niets anders dan dienstbaar zijn aan een andere wet, maar Gods wet is vrijheid!

Galaten 4:31 - "Daarom dus, broeders en zusters, zijn wij geen kinderen van de slavin, maar van de vrijgeboren vrouw."

Laten we dit vers eens bekijken vanuit de gedachte van de enting op de edele olijf, waar Paulus over schrijft in Romeinen 24. Ieder die tot de edele olijf, het volk van God, behoort is fundamenteel vrij, want de wortel van de olijf is Jesjoea de Messias zelf. Van Hem ontvangen zowel de natuurlijke takken als de geënte takken het leven.

GALATEN 5

Galaten 5:1 - "Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houd dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen"

Heeft Christus ons vrijgemaakt? Jazeker! Maar betekent dit dat Hij de wet ontbonden heeft zoals soms gedacht wordt? Luister eens naar wat Jesjoea zelf zegt in Mattheüs 5:19: "Wie dus ook maar een van de kleinste van deze geboden afschaft en aan anderen leert datzelfde te doen, zal als de kleinste worden beschouwd in het koninkrijk van de hemel. Maar wie ze onderhoudt en dat aan anderen leert, zal in het koninkrijk van de hemel in hoog aanzien staan."

In de tijd dat de Galatenbrief geschreven werd betekende 'het opnemen van iemands juk', bij hem in de leer gaan. Een slavenjuk opnemen betekent dus: bij een slaaf in de leer gaan en zelf een slaaf worden. Het hier genoemde slavenjuk is niet de wet, omdat Gods goede wet geen slaven maakt maar vrijen. Het gaat hier om de menselijke toevoegingen er bij. Jesjoea gebruikt bijvoorbeeld alleen voedsel dat zijn Vader heilig verklaard heeft, maar de toegevoegde regels van de overlevering legt Hij naast zich neer. Jesjoea houdt zich volledig aan de door zijn Vader gegeven Sjabbat, maar Hij benadert de Sjabbat vanuit de kern, vanuit de Geest van zijn Vader, en geneest dus zieken op deze dag. Hij benadert de Sjabbat niet vanuit de overlevering, maar vanuit de bron. De menselijke, toegevoegde, wetten uit zijn tijd, waar Jesjoea zelf steeds tegen in ging, knechten en verslaven en Gods persoonlijke Wet bevrijdt. Toen de HERE het volk uit de slavernij van Egypte bevrijdde gaf Hij hen zijn bevrijdende Tora (= onderwijs) "Bedenk dat u zelf slaaf bent geweest in Egypte totdat de HEER, uw God, u bevrijdde. Daarom geef ik u vandaag dit gebod." Jacobus noemt Gods wet de volmaakte wet, die der vrijheid! Jacobus sluit alle discussie in dit opzicht uit! Gods wet is

juist bedoeld om de slavernij van de zonde tegen te gaan! De wet (= Gods onderwijs) is ontslavend. Slavernij is een menselijke decadentie, een morele aftakeling. Evenzo kan de wet door mensen geperverteerd worden, waardoor ze nog wel wet heet, en de schijn op houdt van God afkomstig te zijn, maar in werkelijkheid is ze dan geworden tot een onderdrukkend systeem. We komen dit soort wetten in allerlei situaties tegen. Ik zal hier enkele voorbeelden geven van toegevoegde wetgeving uit onze tijd, die niet bevrijdend maar verslavend werkt:

Financiële wettisisme

De manipulerende druk op gemeenteleden om geld te geven. Collectes die in open mandjes voorbijgaan, gebeden, toespraken en muziek die als een zalvende bezwering de portemonnees doet opengaan.

Wettisisme rond de hoogtijdagen

Nieuwe wetten zijn ingevoerd om de gemeente tot zondagvieringen en kerstviering te bewegen. Jesjoea staat bij deze kerken op Zijn eigen Sjabbat voor een dichte deur.

In Marcus 7:8 ageert Hij tegen de tradities uit zijn tijd. In onze tijd zou Hij de christenen rond kerst aanspreken met dezelfde woorden: "Mooi is dat, hoe u Gods geboden ongeldig maakt om uw eigen tradities overeind te houden!"

Wettisisme rond de tale Kanaäns

De Staten Vertaling is soms op ongezonde wijze verheven tot de enig juiste. Men sprak in het Kanaän van die tijd toch geen oud nederlands?

Wettisisme rond de babybesprenkeling

Een onbesprenkelde baby die sterft wordt hier en daar beschouwt als verloren. Besprenkeling heeft niets van doen met de door God zelf opgedragen taak om de mannen van Israël te besnijden. De Bijbel leert alleen besnijdenis en doop op belijdenis.

Wettisisme rond de z.g.n. tongentaal

Je spreekt niet in tongen, dus je bent niet vervuld met Gods Geest, klinkt hier en daar wettisch.

Galaten 5:2 - "Luister naar wat ik, Paulus, tegen u zeg: als u zich laat besnijden, zal Christus u niets baten."

Het is zoals altijd belangrijk te weten in welke context Paulus dit schrijft. We lezen in dit gedeelte dat de besnijdenis voor de gelovige uit de volkeren een slavenjuk is, dat niet opgenomen hoeft te worden, omdat zij in Jesjoea al besneden zijn. De gelovigen uit de volkeren zijn door Jesjoea geënt op de edele olijf Israël; door Jesjoea nemen ze deel aan de edele olijf.

In Galaten 2:4 lazen we over binnengedrongen valse broeders die o.a. de besnijdenis oplegden aan gelovigen uit de heidenen. Jesjoea noemt zichzelf de deur, of de weg tot het koninkrijk der hemelen. Deze valse broeders blokkeerden deze deur met de besnijdenis.

Colossenzen 2:11,12 leert ons het volgende: "In hem bent u ook besneden, niet door mensenhanden, maar met de besnijdenis van Christus, door het afleggen van het aardse lichaam. Toen u gedoopt werd bent u immers met hem begraven, en met hem bent u ook tot leven gewekt, omdat u gelooft in de kracht van God die hem uit de dood heeft opgewekt." De fysieke besnijdenis was een schaduw tot Christus. In Christus werd de werkelijkheid die de schaduw veroorzaakte geopenbaard.

Galaten 5:3 - "Ik verzeker u dat iedereen die zich laat besnijden verplicht is om de wet volledig na te leven."

Wat verandert er wanneer een schaduw zich openbaart in een drie dimensionale persoon? Dan wordt het platte vlak ruimtelijk. Dan krijgt de vlakke relief. Dan verandert zwart in kleur. Dan wordt globaal gedetailleerd. Contouren worden ingevuld en uitgelicht. Kortom er ontstaat concrete duidelijkheid.

We weten dat de wet een schaduw is van de Messias. In Hebrreeën 10:1 lezen we: "Omdat de wet slechts (slechts is toegevoegd en staat niet in de grondtekst) een voorafschaduwing toont van al het goede dat nog komen moet en daarvan niet de gestalte zelf laat zien, heeft hij ook niet de kracht om degenen die jaar in jaar uit met steeds dezelfde offers aan de dienst deelnemen ooit tot volmaaktheid te brengen."

De wet is dus een voorafschaduwing van het goede. De wet is niet het beeld, de gestalte zelf. Jesjoea is het beeld waar de wet op wijst. Hij heeft als enige die wet vervuld, dat wil zeggen Hij heeft de wet gestalte gegeven, getoond en geleefd. De wet is een globale afdruk van het wezen van Jesjoea. Met de verschijning van Jesjoea, zegt de Eeuwige

a.h.w. Mijn volk let op! Jullie hebben al jaren mijn wet, mijn onderwijs, maar kijk naar deze Zoon van mij: de Messias. Hij heeft mijn onderwijs begrepen, Hij is het voorbeeld van mijn onderwijs. Wanneer je hem ziet, zie je mijn wet. Wat de wet in steen je globaal en kleurloos leerde, dat leert mijn zoon je gedetailleerd en kleurrijk. Het oude verbond was gebaseerd op de letter, het nieuwe verbond is gebaseerd op de zichtbare uitwerking van de letter in het Leven. De wet is een schaduw van de werkelijkheid, zoals de letter (het schrift) een tweedimensionale projectie is van het werkelijke leven. Het woordje boom staat voor een ding waar ik omheen kan lopen, waarvan ik de ruwe bast kan voelen, waar ik onder kan schuilen voor de regen en de felle zon. Een boom kan ik omhakken en in planken zagen. Een vogel kan er zijn nest in bouwen. Op papier staan alleen de letters B-O-O-M. De letter is dus een schaduw van de werkelijkheid. Op dezelfde manier is de wet, als letter, niet meer en niet minder dan, in lettertekens gevangen werkelijkheid. Het gaat dus feitelijk ook niet om de letter, om de schaduw, nee het gaat om het wezenlijke, de werkelijkheid achter de letter. En die werkelijkheid is Jesjoea zelf. Wanneer de wet onderwijst: Heb je vader en je moeder lief, dan zien we daarachter de liefde van Jesjoea. Moeten we dan onze vader en moeder niet meer lief hebben, omdat de werkelijkheid in Jesjoea gezien wordt? Wanneer de wet leert: Je dood niet, dan zien we daarachter de waarde die Jesjoea hecht aan het leven. Moeten we dan maar gewoon doodslaan?

Wanneer de wet ons er op wijst de Sjabbat te onderhouden, dan zien we daarachter de rust die Jesjoea brengt in mensenlevens, omdat ze tot hun recht komen. Moeten we dan Zijn Sjabbat maar gewoon negeren?

Bij de besnijdenis zien we nog iets bijzonders. De opdracht tot besnijdenis was al gegeven ver voor de wetgeving, n.l. als teken voor hen die tot Israël behoren. Dit teken markeert het volk van God en is, zes tot zevenhonderd jaar vóór de wetgeving, al door de Eeuwige zelf aan Abraham gegeven. Het teken van de besnijdenis is dus een teken van toetreding tot het verbond dat de Eeuwige sloot met Abraham. Ook in dit verbond was de actuele besnijdenis een teken van de geestelijke besnijdenis van het hart, of de oren. Beeld en werkelijkheid hoorden dus elkaar te ondersteunen.

Hoe treden de heidenen na de overwinning van Jesjoea toe tot dit verbond? De Bijbel spreekt over een nieuw verbond. In Jeremia 31:31 lezen we al over dit nieuwe verbond als het 'berit kadasj'. Het hier gebruikte woord verduidelijkt al heel veel. 'Kadasj' betekent vers, nieuw en stamt van een woord dat wijst op herbouwen, hernieuwen en

repareren. Het gaat er dus niet om dat er van het oude (slechte?) verbond niets meer over zou zijn, nee, het oude, (goede!), maar vervallen verbond wordt gerestaureerd, teruggebracht naar haar oorspronkelijke bedoeling. Alles wat versleten, beschadigd, en vervallen is geraakt wordt hersteld door Jesjoea in hoogsteigen persoon. Hij is dan ook de eerste en hoogste Tora-verklaarder aller tijden, omdat Hij de Tora vanuit zichzelf verklaart, vanuit zijn met Tora vervulde hart. Hij is de Tora, het levende Woord!

In onze tekst lezen we: "Wie zich laat besnijden is verplicht de hele wet na te komen" Door de besnijdenis wordt men deel van het volk van God en dus is het ook logisch dat men dan het onderwijs (de Tora) van de God van dit volk opvolgt.

Negatief redeneert men hier echter vaak: "Omdat wij ons niet hoeven te laten besnijden hoeven we ook de wet niet na te komen." Hoe is het mogelijk dat een kind van God zo redeneert? Een kind van God leeft in een relatie van geloof en vertrouwen tot de Vader. Het zoekt niet om de gaten in de wet. Het verlangt er naar om binnen zijn persoonlijke mogelijkheden steeds meer te leven zoals de Vader dat goed vindt. Het vertrouwt er op dat zijn Vader weet wat goed is en daarom verlangt het er naar om te leven naar het onderwijs (de Tora) van de Vader.

Misschien kan het kind het niet allemaal tegelijk aan (het is een kind immers!), maar het kinderhart zoekt de Vader te volgen en zo groeit het steeds meer naar het beeld van de Vader.

Wie zich als gelovige uit de volkeren fysiek laat besnijden stelt de fysieke besnijdenis boven de geestelijke besnijdenis in Christus. Ja, hij stelt het afleggen van het stukje voorhuid boven het afleggen van de volledige oude mens. Wie dit doet wordt ook beoordeeld op iedere tittel of jota van de wet die hij of zij overtreedt. Wanneer je je behoud uit de besnijdenis verwacht, verwacht je ook behouden te worden door de wet, in plaats van door Jesjoea. Je getuigt dan Jesjoea niet nodig te hebben.

Wie leeft uit de geestelijke besnijdenis in Jesjoea, die leeft vanuit de zekerheid dat wij de verlossing hebben, de vergeving der zonden. In Colossenzen 2:11,12 lezen we immers: "In hem bent u ook besneden, niet door mensenhanden, maar met de besnijdenis van Christus, door het afleggen van het aardse lichaam. Toen u gedoopt werd bent u immers met hem begraven, en met hem bent u ook tot leven gewekt, omdat u gelooft in de kracht van God die hem uit de dood heeft opgewekt."

Galaten 5:4 - "Als u probeert door God als een rechtvaardige te

worden aangenomen door de wet na te leven, bent u van Christus losgemaakt en hebt u Gods genade verspeeld."

We worden gerechtvaardigd door het offer van Jesjoea. De wet kan geen gerechtigheid brengen, ze is daar ook niet voor bedoeld; ze brengt juist ongerechtigheid aan het licht en toont ons hoe we in Gods ogen rechtvaardig dienen te leven. De kern is dat ze ongerechtigheid niet uit kan wissen! Jesjoea kan dit wel.

Galaten 5:5 - "Want door de Geest hopen en verwachten wij dat we op grond van geloof als rechtvaardigen worden aangenomen."

In de verzen 5 en 6 geeft Paulus de sleutel tot de oplossing van het probleem. De sleutel is verwachting, geloof, vertrouwen in de genade van de wetgever zelf. Ook al willen we naar Gods goede wetten leven, dit betekent niet dat we er onze redding uit verwachten.

Galaten 5:6 - "In Christus Jezus is het volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is. Belangrijk is dat men gelooft en de liefde kent, die het geloof zijn kracht verleent."

De besnijdenis heeft geen enkele waarde ten aanzien van het behoud. Geloof, of vertrouwen is de kern! En vanuit dat vertrouwen, vanuit dat geloof, ontstaan de werken. Wanneer we dit vers goed lezen gaat het hier expliciet om geloofswerken! Geloof zonder werken is van geen enkele waarde. Geloof is volkomen ineffectief wanneer het niet leidt tot werken. Jacobus zegt dit heel duidelijk: "Gij ziet, dat een mens gerechtvaardigd wordt uit werken en niet slechts uit geloof."

Galaten 5:7 - "U was zo goed op weg, wie heeft u verhinderd de waarheid te blijven volgen?"

Genade en waarheid zijn eigenschappen van de Eeuwige en we zien dan ook dat Jesjoea deze eigenschappen openbaart als het vleesgeworden woord van God. In Johannes 1:17 lezen we "De wet is door Mozes gegeven, maar goedheid en waarheid zijn met Jezus Christus gekomen." We letten hier even specifiek op de gebruikte werkwoorden.

1. Door Mozes heeft de HERE de wet gegeven.
2. Door Jesjoea zijn genade en waarheid gekomen. 'Gekomen' is de vertaling van het Griekse 'egeneto'. Het betekent naast gekomen, ook geworden, of ontstaan. Mozes heeft de wet gegeven, deze kwam niet uit hem voort, maar de genade en de waarheid zijn door Jesjoea ontstaan, ze komen uit Hem voort.

Dit wordt ondersteund wanneer we er van uitgaan dat Mozes de wet van Jesjoea zelf heeft ontvangen. Ik geloof dit om de volgende redenen:

1. Jesjoea wat de rots die met Israël meeging door de woestijn . Hij was dus aanwezig!
2. Johannes schrijft over Jesjoea dat Hij het Woord was, dat bij God was . De profeet Jesaja gebruikt woord en wet als synoniemen. "Vanaf de Sion klinkt zijn onderricht (Tora=wet), vanuit Jeruzalem spreekt (dawat=woord) de HEER." Evenzo de profeet Micha: "Vanaf de Sion klinkt zijn onderricht (Tora-wet), vanuit Jeruzalem spreekt (dawat=woord)de HEER."
3. Paulus schrijft dat alle dingen door Jesjoea zijn .
4. In Colossenzen schrijft Paulus ook nog dat alle dingen zijn geschapen in, door en tot Jesjoea en dat Hij voor alles is en dat alles zijn bestaan vindt in Hem .
5. Bovendien is Jesjoea de uitvoerder van Gods plan
6. Wanneer de wet ons naar Jesjoea leidt , of ons Jesjoea toont, dan moet de wet ook bij Hem vandaan komen. Hij is dan zowel bron als doel.

We lezen hier: "wie heeft u verhinderd de waarheid te blijven volgen?" Wanneer we in de eenheid van de Schrift geloven, dan is Psalm 119:142 veelzeggend: "uw wet is waarheid" (NBG). Zoök vers 151: "al uw geboden zijn waarheid"(NBG).

Galaten 5:8 - "Niet hij die u geroepen heeft."

De NBG geeft in dit vers iets meer informatie: "De overreding kwam niet van Hem, die u roept." De ongehoorzaamheid van de Galaten komt uit een andere bron dan uit de Here die hen riep. Ze komt van hen die het evangelie willen verdraaien . Iedere tijd en iedere cultuur heeft zo zijn eigen neiging tot verdraaiing van het evangelie. In deze gemeente was zo'n verdraaiing de voorwaarde van de besnijdenis. In onze tijd is het risico van deze verdraaiing niet zo aannemelijk, of het zou al moeten ontstaan binnen de prille Messiaanse beweging. Een verdraaiing waar

we in deze tijd mee te kampen hebben is b.v. dat het evangelie van het Koninkrijk, theologisch losgekoppeld is van de Koninklijke wet, waardoor het in principe een wetteloos evangelie is geworden. Het Woord van God, zijn onderwijs, zijn Tora, wordt de mond gesnoerd en de subjectieve beleving van mystieke ingevingen neemt deze leidende plaats in sommige gemeenschappen over.

Galaten 5:9 - "Bedenk goed: Al een beetje desem maakt het hele deeg zuur."

In die tijd gebruikte men nog geen gist om brood te laten rijzen, maar zuurdeeg. Bij de deegbereiding bewaarde men steeds een klein stukje deeg en voegde men dit gezuurd deeg (chameets) van de vorige keer aan het nieuwe deeg toe. Zuurdeeg staat voor zonde en dit moet uit ons leven worden weggedaan; dit is het beeld van het Ongezuurde brodenfeest, waar Paulus toe oproept in 1 Corinthiërs 5:7,8. "Doe de oude desem weg en wees als nieuw deeg. U bent immers als ongedesemd brood omdat ons pesachlam, Christus, is geslacht. Laten we daarom het feest niet vieren met de oude desem van kwaad en ontucht, maar met het ongedesemde brood van reinheid en waarheid." Er is maar weinig zonde (wetsovertreding) nodig om de gemeente te verzuren is de boodschap van Paulus!

Galaten 5:10 - "De Heer geeft mij de overtuiging dat u en ik het daar volledig over eens zijn. Maar degenen die u in verwarring brengen zullen worden gestraft, wie ze ook zijn."

Zij die de besnijdenis prediken als toegang tot het Koninkrijk van Jesjoea, brengen anderen op een dwaalweg. Jesjoea zegt immers van zichzelf: "Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij." Paulus heeft er vertrouwen in dat ze uiteindelijk toch dezelfde overtuiging zullen hebben als hij. En de dwaalleraren, zullen zonder aanzien des persoons, verantwoording hebben af te leggen voor de troon van Jesjoea!

Galaten 5:11 - "En wat mijzelf betreft, broeders en zusters, als ik nog altijd de besnijdenis zou verkondigen, waarom word ik dan vervolgd? Dan zou het kruis toch zijn kracht verliezen en

niet langer een struikelblok zijn?"

Het lijkt er op dat de dwaalleraren de Galaten probeerden wijs te maken dat Paulus nog steeds de besnijdenis als voorwaarde voor opname in de gemeente predikte. Paulus ontkent dit met klem door tegenover de besnijdenis de dood van Jesjoea aan die gehaatte Romeinse executiepaal te stellen.

In vers 6 was Paulus hier ook zeer duidelijk over. Waarom is het kruis een struikelblok? Het Griekse woord 'skandalon' dat staat voor 'struikelblok', wijst op dat deel van een val waar het aas aan verbonden is, dus datgene wat de val in werking doet treden. Het kruis staat voor de kruisdood van Jesjoea en deze kruisdood is voor de één weg tot het leven en voor de ander juist een teken van afschuw. Jesjoea zegt dan ook over zichzelf dat hij niet gekomen is om vrede te brengen, maar het zwaard, wat wil zeggen dat zijn kruisdood scheiding brengt. Het scheidt de mensheid in twee groepen: schapen en bokken (geiten); mensen die tot zijn Koninkrijk behoren en zij die daar buiten staan. Waar de besnijdenis scheiding bracht tussen het fysieke volk van God en de volkeren, zo maakt het kruis scheiding tussen het geestelijke volk van God en de wereld.

Galaten 5:12 - "Ze moesten zich laten castreren, die onruststokers!"

'Zij', zijn de dwaalleraren die de besnijdenis als voorwaarde vereisen. Ze moesten zich maar laten castreren. Letterlijk betekent het hier gebruikte woord 'apo-kopsontai' niet minder dan 'afhakken'! Deuteronomium 23:1 leert ons dat een ontmande niet in de gemeente mag komen. Paulus geeft hiermee als Schriftgeleerde dus heel scherp aan dat deze dwaalleraren zichzelf, met deze leer van de besnijdenis, afsnijden van de gemeente. Ze vervangen Jesjoea, de Weg, voor een andere weg, n.l. de weg van de besnijdenis.

Galaten 5:13 - "Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde,"

De broeders en zusters in Galatië zijn vrijgekocht met het kostbare bloed van Jesjoea. De Eeuwige bevrijdde het volk uit de slavernij van Egypte,

maar Egypte zat nog in het volk. Met de Reformatie werden we bevrijd uit de slavernij van Rome, maar Rome zit eveneens nog in ons. Satan, de grote 'verwarring brenger' (de diabolos) is een groot mensenkenner en weet onze zwakke plekken met uiterste precisie tot slavernij te brengen. In Israël wist hij Gods wet zo te verwarren dat zelfs die wet gebruikt kon worden om het volk te knechten. Paulus waarschuwt hiervoor, maar tegelijk attendeert hij ook op een ander uiterste: de slavernij van het vlees; de wetteloosheid! Geen liefdeloze wetteloosheid, maar werken van liefde vraagt de Tora.

Galaten 5:14 - "want de hele wet is vervuld in één uitspraak: 'Heb uw naaste lief als uzelf.'"

De wet is in één woord samengevat, namelijk het woord 'LIEFDE'. Het nieuwe testament vindt haar wortels in het oude, zo ook hier. Leviticus 19:18 leert ons: "Heb je naaste lief als jezelf. Ik ben de HEER."

Samenvattingen comprimeren tekst tot het wezenlijke. Mattheüs 22:37-40 leert ons: "Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. 38 Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat."

Bovenaan in onderstaande pyramide staat de liefde tot God en de naaste, daaronder staan de tien geboden (De eerste 4 handelen over onze liefde tot God; de volgende 6 over onze liefde tot de naaste) en daaronder de uitwerking van deze geboden, welke we vinden in de Tora.

We moeten hierbij goed begrijpen dat een samenvatting, datgene wat samengevat wordt niet opheft. Samenvatten comprimeert; geen jota of tittel van de wet vervalst door een samenvatting!

Galaten 5:15 - "Maar wanneer u elkaar aanvliegt, pas dan maar op dat u niet door elkaar wordt verslonden."

Hier zien we dat de zinsnede "Heb je naaste lief als jezelf", volgens de context van Leviticus 19:18, geciteerd wordt: "Wees niet haatdragend. Als je iemand iets te verwijten hebt, roep hem dan ter verantwoording en laad niet omwille van een ander schuld op je door je te wreken of

wrok te blijven koesteren. Heb je naaste lief als jezelf. Ik ben de HEER." De basis voor gemeenschap, de basis voor groei is rust, ontspannenheid en liefde, acceptatie en vergeving. Krampachtigheid remt de groei van ieder individu, maar ook zeker van de gemeente. Johannes schrijft: "De liefde laat geen ruimte voor angst; volmaakte liefde sluit angst uit, want angst veronderstelt straf. In iemand die angst kent, is de liefde geen werkelijkheid geworden."

Galaten 5:16 – "Ik zeg u dus: laat u leiden door de Geest, dan bent u niet gericht op uw eigen begeerten."

De NBG-vertaling blijft hier dicht bij de grondtekst en heeft het hier over wandelen door de Geest. Adam, Henoeh en Noach wandelden met God. Het bijbelse wandelen wijst op converserend/lerend wandelen. De discipelen wandelden met Jesjoea, de zoon van God en werden zo gevormd. Wandelen door (in, naar) de Geest, staat tegenover wandelen naar het vlees. Wandelen naar het vlees is wandelen volgens onze oude natuur. Wandelen naar de Geest is wandelen vanuit ons deel hebben aan de goddelijke natuur. Waar de woorden van de wet ons door middel van onze ogen wijzen op zegen en vloek, wijst de Geest van de wet ons in ons hart eveneens op zegen en vloek. Het is immers Gods Geest waar de wet uit voortgekomen is! Paulus zegt ook dat de wet geestelijk is. Wil dit zeggen dat we niet meer naar een smakelijke maaltijd, naar gemeenschap met de vrouw die de HERE ons gegeven heeft, mogen begeren? Nee, natuurlijk niet, de begeerte van het vlees betekent dat onze oude natuur de drijfveer van ons leven is, terwijl de HERE de dienst in ons leven uit wil maken. Paulus schrijft: "Alles wat God geschapen heeft is goed. Niets hoeft te worden verworpen als het onder dank wordt aangenomen," Dit vers dienen we echter wel te lezen binnen Gods kaders en de context waarin het geschreven werd. In vers 3 van 1 Timotheüs 4 lezen we: "die het huwelijk verbieden en hen dwingen tot onthouding van voedsel dat God geschapen heeft om door de gelovigen, die de waarheid kennen, onder dankzegging te worden gegeten." Het gaat hier dus om voedsel dat God geschapen heeft om te worden gegeten. De Here is daar heel duidelijk over: reine dieren mogen als voedsel worden gegeten en onreine dieren niet.

Galaten 5:17 - "Want het begeren van het vlees gaat in tegen de Geest en dat van de Geest tegen het vlees - want deze staan

tegenover elkander - zodat gij niet doet wat gij maar wenst."
"Wat wij uit onszelf najagen is in strijd met de Geest, en wat de Geest verlangt is in strijd met onszelf. Het een gaat in tegen het ander, dus u kunt niet doen wat u maar wilt."

We staan in de invloedssfeer van de wet van de zonde en tegelijk in de invloedssfeer van de wet van God . Dit is het geval sinds de mens at van de boom van de kennis van goed en kwaad. Vandaar ook dat Gods wet ons voor de keuze stelt: vloek of zegen. Door dit gebied van vloek en zegen geeft de wet ons een veilig pad. Door dit gebied geeft Hij, die de wet tot de punt en de komma uitvoerde, ons een veilig pad . Hij zegt van zichzelf: "Ik ben de weg, de waarheid en het leven." . De woorden van de eerstgeboren zoon van God, Jesjoea, getuigen hier overduidelijk van: "Want Ik ben van de hemel nedergedaald, niet om mijn wil te doen, maar de wil van Hem, die mij gezonden heeft." Het gaat er in heel dit leven om, dat we zoeken naar de wil van de Vader. Door zijn Wet en door zijn Geest wil Hij ons hier directe leiding in geven.

Dit vers besluit met de onderwijzing: "[...] dus u kunt niet doen wat u maar wilt." Dit is de basis van Gods onderwijs: er bestaat goed en er bestaat kwaad; er bestaat vlees dat rein en dus eetbaar is en er bestaat vlees dat onrein is en dus niet eetbaar; er bestaat reine seksualiteit en er bestaat onreine seksualiteit; er bestaat een volk van God en er bestaan heidenen; er bestaan sabatten en er bestaan gewone dagen. Kortom er bestaat onderscheid tussen goed en kwaad en dat onderscheid heeft de Eeuwige zelf bepaald. Wat wij daar van vinden voegt er niets aan toe.

Galaten 5:18 - "Maar wanneer u door de Geest geleid wordt, bent u niet onderworpen aan de wet."

"Onder de wet zijn", betekent dat je de wet overtreden hebt en in het vloekgebied van de wet beland. De wet spreekt dan een oordeel uit. Wanneer wij ons door de Geest van God laten leiden, dan leven we naar de Geest en doen we wat de Geest in zijn Wet, die geestelijk is , leert. David begreep de eenheid van Gods Geest en Gods Wet: "Leer mij uw wil te doen, want gij zijt mijn God, uw goede Geest geleide mij in een effen land." Wie gewend is Shavoet te vieren kent de eenheid tussen de Tora en Ruach HaKodesj . Terugkijkend naar het Oude Testament wijst Pinksteren op de wetgeving op de Sinaï en terugkijkend op het Nieuwe Testament wijst Pinksteren op de uitstorting van de Heilige Geest. En de Heilige Geest is de Geest die de wet tot leven brengt in

onze harten.

Galaten 5:19 - "Het is bekend wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt: (1)ontucht, (2?), (3)zedeloosheid en (4)losbandigheid,"

De Wet van God (Gods onderwijs) leidt tot werken van de Geest. De wet van de zonde, leidt tot werken van het vlees. Voor de duidelijkheid somt Paulus een zeventiental werken van het vlees op.

1. Hij begint met ontucht, dat is overspel.
2. Onreinheid is de vertaling van het griekse woord 'porneia' dat de nadruk legt op de eigen seksuele begeerte, in contrast met de liefde tot de ander. De NBV-vertaling laat dit woord weg.
3. 'Akatharsia' is zedeloosheid.
4. Losbandigheid is ook onmatigheid, wellustigheid, wulpsheid en teugelloosheid. Een overzicht van verschillende vertalingen toont ons de vele variaties:

VERT.	1	2	3	4
NBV	ontucht	-----	zedeloosheid	losbandigheid
NBG	hoererij	-----	onreinheid	losbandigheid
SV	overspel,	hoererij,	onreinheid,	ontuchtigheid
LuV	overspel,	hoererij,	onreinheid,	ontucht
LeV	hoererij,	-----	onreinheid,	losbandigheid
VPB	ontucht,	onreinheid,	Ongebondenheid,	afgodendienst
VPC	ontucht,	-----	Onreinheid,	losbandigheid
NV	hoererij,	-----	onreinheid,	losbandigheid
NASB	Immorality,	-----	impurity,	sensuality

:

Galaten 5:20 – "(5)afgoderij en (6)toverij, (7)vijandschap, (8)tweespalt, (9)jaloerie en (10)woede, (11)gekonkel, (12) geruzie en (13)rivaliteit,"

5. Bij afgoderij denken we aan het aanbidden van houten of gouden beelden. Toch houdt dit veel meer in. Paulus zegt over afgodsbeelden het volgende : "Dat een afgodenoffer iets is, of dat een afgod iets is? In tegendeel, dat hun offeren een offeren is aan boze geesten en niet aan God." Afgoderij is dus per definitie occult. Alle goden buiten de God van Abraham, Isaäk en Jacob om zijn afgoden.

6. Toverij is de vertaling van het griekse woord 'pharmakeia'. Dit woord kennen wij van 'pharmacy' dat te maken heeft met medicijnen, of in het engels met drugs. Druggebruik en hekserij/toverij/afgoderij gaan hand in hand
7. Vijandschap, of veten staan lijnrecht tegenover de liefde.
8. Bij tweespalt, moeten we denken aan concurrentiestrijd.
9. Jaloezie is afgunst.
10. Bij woede gaat het om drift.
11. Gekonkel: het griekse woord 'eritheia' betekent 'concurrerend-egoïstisch gedrag, zelfzucht, of een ambitieus streven ten koste van anderen'.
12. Het woord geruzie wijst op tweedracht en onenigheid.
13. Rivaliteit wijst op school, partij, denkrichting. Het woord werd vaak gebruik in relatie tot de verschillende filosofenscholen. In het Israël van die dagen is te denken aan de verschillende partijen als Farizeeën, Sadduceeën en Nazoreeërs . Het engelse woord 'herrecy', 'ketterij' is verwant aan het hier gebruikte Griekse woord 'hairesis'. In de geschiedenis zien we dat dit woord altijd gebruikt wordt als scheldwoord voor hen die zich afscheiden van de grotere gemeenschap. De ketter kan dus puur Bijbels gezien zowel tot de gemeente van God behoren als daarvan afwijken. Het woord ketter is meer een scheldwoord dan een objectieve normering.

Galaten 5:21 - "(14)Nijd, (15 ?) (16)dronkenschap, (17)brasserijen en dergelijke, waarvoor ik u waarschuw, zoals ik u gewaarschuwd heb, dat wie dergelijke dingen bedrijven, het koninkrijk Gods niet zullen beërven." (14)afgunst, (15?), (16)bras- en slemppartijen, en nog meer van dat soort dingen. Ik herhaal de waarschuwing die ik u al eerder gaf: wie zich aan deze dingen overgeven, zullen geen deel hebben aan het koninkrijk van God.

14. Afgunst is de vertaling van de meervoudsvorm 'phthonoi', het gaat dus niet alleen om het enkelvoudige afgunst. Afgunst openbaart zich vaak bijzonder geraffineerd en heeft daarom vele verschijningsvormen.
15. De NBV heeft een andere grondtekst gebruikt waardoor in tegenstelling tot de SV het woord (15)'moorden' hier niet in voorkomt.
16. braspartijen wijst op de heidense drinkgelagen waarbij men laveloos afgevoerd moest worden.
17. Slemppartijen: 'Komoi' is het meervoud van 'komos'. 'Komos'

betekent 'feestmars', 'feest- of drinkgelag'. Ter ere van de Griekse god Bacchus werden in de eerste eeuwen na Christus veelvuldig de z.g.n. bacchanalen gehouden. Dit waren wellustige zwelgpartijen. De Willibrordvertaling gebruikt hier zelfs het woord 'orgieën'.

Paulus gebruikt hier een vrij willekeurige opsomming van een aantal werken van het vlees. Hij voegt er dan ook 'en dergelijke ' aan toe. Deze mensen zijn in feite met blindheid geslagen. Ze menen vrij te zijn, maar ze zijn gebonden. Hun vlees is hun God. Ze staan onder de wet van de zonde. Wanneer ze de wet van Gods Koninkrijk zouden volgen zouden ze werkelijk vrij zijn van al deze verslaafdheden.

Paulus is hier heel duidelijk! Wie deze hier benoemde 17 werken van het vlees en alles wat er op lijkt doet, zal het Koninkrijk Gods niet beërven. Paulus verzint hier niets nieuws en Gods Geest openbaart hier ook geen nieuwe geboden. Paulus gaat gewoon uit van het Oude Testament.

NR. WERKEN

VAN HET VLEES OUD TESTAMENTISCHE BRONNEN

- 1 ontucht Leviticus 19:29
- 2 onreinheid Exodus 22:19
- 3 zedeloosheid Leviticus 19:29
- 4 losbandigheid Jesaja 57:5
- 5 afgoderij Exodus 20:3
- 6 toverij Leviticus 19:26, Deuteronomium 18:10
- 7 vijandschap Zacharia 7:9
- 8 tweespalt Spreuken 17:19
- 9 jaloezie Spreuken 14:30
- 10 woede Spreuken 29:11
- 11 gekonkel Exodus 20:17
- 12 geruzie Habakuk 1:3
- 13 rivaliteit Exodus 20:16
- 14 afgunst Psalm 37:8
- 15 moorden Exodus 20:13
- 16 braspartijen Jesaja 5:11
- 17 slemppartijen Numeri 25;1,2

Galaten 5:22 - "Maar de vrucht van de Geest is (1)liefde, (2)vreugde en (3)vrede, (4)geduld, (5)vriendelijkheid en (6)goedheid, (7)geloof,"

Tegenover het meervoudige 'werken van het vlees' zien we hier de enkelvoudige 'vrucht van de Geest'. Wat is die enkelvoudige vrucht? Volgens 1 Corintiërs 13 is de belangrijkste vrucht de liefde. Dit gegeven als uitgangspunt nemend zouden we vers 22 ook als volgt kunnen lezen: "Maar de vrucht van de Geest is liefde: (let op de dubbele punt!) vreugde en vrede [enz]." De vrucht van de Geest is liefde en deze uit zich door middel van genoemde aspecten.

De werkzaamheid van Gods Geest in een gemeente wordt in de eerste plaats openbaar door de (1)liefde. Is er (2)vreugde in een gemeente, vreugde over het werk van Jesjoea, vreugde over Gods fantastische wet, vreugde over zijn genade? Is er (3)vrede, dat wil zeggen rust en acceptatie van elkaar? Is er (4)geduld, dat wil zeggen geduld ten opzichte van elkaar? Hebben we zoveel geduld ten opzichte van elkaar als de Eeuwige geduld heeft ten opzichte van ons? Is er (5)vriendelijkheid, of drijft de één de ander in het nauw? Is er (6)goedheid; hebben we het beste met elkaar voor? Is er trouw, laten we elkaar niet om de eerste de beste theologische controverse vallen. Is er zachtmoedigheid, dat is mildheid zonder zelfzuchtige geldingsdrang. En is er zelfbeheersing? Zelfbeheersing is in feite het kenmerk van ware vrijheid. De liefde is als vrucht van de Geest een teken van geestelijke volwassenheid.

Paulus is hier in 1 Corintiërs 13:2 is hier uiterst scherp in: "Al ware het. dat ik profetische gaven had, en alle geheimenissen en alles wat te weten is wist, en al het geloof had, zodat ik bergen verzette, maar had de liefde niet, ik ware niets."

Wanneer de Bijbel spreekt over vrucht, dan gaat het niet over een product van noeste arbeid en volhardende zelfwerkzaamheid, maar dan gaat het over het natuurlijke proces van groei. De enige voorwaarde hiervoor is een blijven in de wijnstok, zodat Hij zowel het willen als het werken in ons kan werken .

Opvallend is dat de kern van de wet samengevat wordt in het woord LIEFDE. De vrucht van de Geest is eveneens LIEFDE. En wanneer we de ketting van het geloof bekijken die Petrus opsomt in 2 Petrus 1:5-7, dan zien we dat geloof leidt tot LIEFDE! Is de eenheid in het woord van God niet fantastisch! De Geest en de Wet hebben hetzelfde voor ogen!

Galaten 5:23 - "Tegen zodanige mensen is de wet niet."

Wanneer we de samenvatting van de wet nemen zoals Jesjoea deze

geeft in Mattheüs 22:36-40 dan zien we dat de wet samengevat wordt in dat ene woordje 'liefde'. De wet is liefde. Johannes schrijft in 1 Johannes 5:3 "Want God liefhebben houdt in dat we ons aan zijn geboden houden. Zijn geboden zijn geen zware last," Ieder gebod van de Eeuwige is terug te voeren tot haar oorsprong: Gods liefde. Wie in deze liefde wandelt overtreedt de wet niet en daarom zal de veroordelende kant van de wet ook niet in werking gesteld worden. Wie de wet hanteert zonder liefde, versteent in de fundamentalistische wetsheiligheid, waar Jesjoea bij voortduring tegen ageert.

Galaten 5:24 - "Wie Christus Jezus toebehoort, heeft zijn eigen natuur met alle hartstocht en begeerte aan het kruis geslagen."

Galaten 2:20 leert ons dat we met Jesjoea gekruisigd zijn en dat de Messias in ons leeft. Ons eigen natuur met onze hartstochten en begeerten is gekruisigd. Onze hartstochten en begeerten, de op het eigen ik gerichte strevingen, zijn gekruisigd! We moeten hierbij goed onze geestelijke ogen openhouden. Het fanatieke streven om Bijbels gezien gelijk te krijgen, vaak gepaard gaand met agressie en boosheid, valt ook onder deze hartstochten en moet dus ook gekruisigd worden. Het werkelijke verlangen naar Bijbelse waarheid voelt zich niet persoonlijk aangevallen. Het gaat immers nooit om onze waarheid, maar om de waarheid van de Eeuwige. En wie is er beter bij machte om zijn waarheid te verdedigen dan Hijzelf?

Galaten 5:25 - "Wanneer de Geest ons leven leidt, laten we dan ook de richting volgen die de Geest ons wijst."

Bij de vrucht van de Geest ligt de nadruk op het natuurlijke proces van groei en vrucht dragen. In dit vers benadrukt Paulus onze kant van de zaak. Gods Geest moet in en door ons kunnen werken, maar wij dienen te waken dat onze relatie niet verwatert, zodat we los zouden kunnen geraken van de wijnstok. Wandelen in de Geest van God, is Paulus' advies. Johannes schrijft hierover: "En dit is de liefde, dat wij naar zijn geboden wandelen." Wandelen naar zijn geboden is wandelen naar de Geest van God en daarbij komt zijn Geest ons ook nog te hulp. Dit is typisch Tora, het Woord waaruit Jesjoea onderwees! Lees b.v. ook Exodus 16:4 en Leviticus 18:4.

Galaten 5:26 - "Laten we elkaar niet uit eigenwaan de voet dwarszetten en elkaar geen kwaad hart toedragen."

'Eigenwaan' wijst op 'lege roemzucht'. Het wijst op een houding die zich niet dienstbaar opstelt, maar zichzelf naar voren schuift uit geldingsdrang. De volgende twee aspecten zijn onderdeel van hetzelfde ijdele gedrag. 'de voet dwarszitten' is van boven af de ander kleineren (dit is in feite vervloeken!) en 'een kwaad hart toedragend' wijst op dezelfde houding, maar dan van onder op. Al deze dingen gebeuren in gemeenten. We moeten er in liefde voor waken dat ze geen voet aan de grond krijgen.

GALATEN 6

Galaten 6:1 - "Broeders en zusters, wanneer u merkt dat een van u een misstap heeft begaan moet u, die door de Geest geleid wordt, hem zachtmoedig weer op het rechte pad brengen. Pas op dat u ook zelf niet tot misstappen wordt verleid."

Galaten 6 is dan wel een nieuwe perikoop, maar de gedachte uit 5:22-26 gaat gewoon verder. De vrucht van de Geest is liefde en de liefde leidt er toe dat we voorzichtig met elkaar omgaan. Een overtreding is zonde, daar komen we niet aan. Het is nooit de bedoeling om zonde mooier te laten zijn dan ze is. Zonde leidt tot de dood, daar kun je niet gemakkelijk mee omgaan, maar desondanks zullen we zorgvuldig met de overtreder om moeten gaan.

Heel nuchter stelt Paulus: "Pas op dat u ook zelf niet tot misstappen wordt verleid." Het gaat hier om een oude Joodse gedachte die we o.a. tegenkomen in Job 4:8 " [...] wie onrecht ploegt, wie rampspoed zaait, zal het ook oogsten." en Spreuken 22:8 " Wie onheil zaait, zal onheil oogsten, de stok waarmee hij slaat, zal hem te gronde richten." We zijn toch immers allemaal afhankelijk van Zijn genade! Jesjoea zegt: "Oordeel niet, opdat er niet over jullie geoordeeld wordt. 2 Want op grond van het oordeel dat je velt, zal er over je geoordeeld worden, en met de maat waarmee je meet, zal jou de maat genomen worden."

Verder lezend in Mattheüs 7, ontdekken we echter in de verzen 15-20 dat de onderscheiding van geesten van een andere orde is. Jesjoea zegt daarover: "Zo kunnen jullie hen dus aan hun vruchten herkennen."

Galaten 6:2 - "Draag elkaars lasten, zo leeft u de wet van Christus na."

Ten eerste is het belangrijk om te begrijpen wat het woord vervullen betekent. Vervullen betekent niets anders dan volmaken, of volledig uitvoeren. U kunt dit zelf controleren door het woord vervullen op te zoeken in uw concordantie. Ieder vers zal dit aantonen. Wanneer ik uw wensen vervul, dan voer ik uw wensen uit.

Wanneer b.v. Psalm 145:19 zegt: "Hij vervult het verlangen van wie hem eren, hij hoort hun klacht en komt te hulp." dan zal ieder begrijpen dat hier bedoeld wordt dat de HERE het verlangen volledig ten uitvoer brengt. Wanneer Jesjoea in Mattheüs 5:17 zegt: "Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen." dan bedoelt Jesjoea dat Hij de wet tot de punt en de komma zal houden. (lees de context van dit vers!).

Ten tweede: is de wet van de Messias een andere wet dan de wet van Mozes? Houdt de Eeuwige er verschillende wetten op na? Jesjoea zegt zelf alweer in Mattheüs 5: "Wie dan één van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen." Wie dus ook maar een van de kleinste van deze geboden afschaft en aan anderen leert datzelfde te doen, zal als de kleinste worden beschouwd in het koninkrijk van de hemel. Maar wie ze onderhoudt en dat aan anderen leert, zal in het koninkrijk van de hemel in hoog aanzien staan.

Het is dus uiterst kwalijk, wanneer we stellen dat Jesjoea de wet vervuld heeft in de zin van opgeheven. We maken onze Koning Jesjoea dan zelf tot een leugenaar. Ook Paulus wordt dan tot een leugenaar, want hij zegt in Romeinen 7:12 "Zo is dan de wet heilig, en ook het gebod is heilig en rechtvaardig en goed." Ook Jacobus heeft het over de volmaakte wet, der vrijheid en in hoofdstuk 2:8 noemt hij dit de koninklijke wet, wat op zich heel logisch is. Immers koninkrijk, koning en wet horen toch onlosmakelijk bij elkaar.

Galaten 6:3 - "Wie denkt dat hij iets is terwijl hij niets is,

bedriegt zichzelf."

Wie kan zeggen: "Heer hier ben ik, kijk eens aan, ik ben zo goed dat ik U niet nodig heb." Dat kan niemand zeggen, immers: "allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods."

Galaten 6:4 - "Laat iedereen zijn eigen daden toetsen, dan heeft hij misschien iets om trots op te zijn, zonder zich er bij anderen op te laten voorstaan."

Toetsen is vergelijken. Toetsen doe je aan een toetssteen, aan een standaardmaat, aan een afspraak of aan wetgeving. Om te kunnen toetsen moet er een ideaalmaat aanwezig zijn. Deze ideaalmaat is de toetssteen van de wet en de kern van de wet is de liefde; het gaat hier ten diepste om de liefde als toetssteen. De liefde die onderwezen wordt in Gods eigen Tora. Wanneer Paulus zichzelf hieraan toetst komt hij tot de volgende conclusie: "Innerlijk stem ik vol vreugde in met de wet van God, maar in alles wat ik doe zie ik die andere wet. Hij voert strijd tegen de wet waarmee ik met mijn verstand instem en maakt van mij een gevangene van de wet van de zonde, die in mij leeft. Wie zal mij, ongelukkig mens, redden uit dit bestaan dat beheerst wordt door de dood? God zij gedankt, door Jezus Christus, onze Heer. "

Galaten 6:5 - "Want ieder mens moet zijn eigen last dragen."

Het woord last is de vertaling van het Griekse 'phortion' dat vooral wijst op 'opdracht' en 'dienst'. Het gaat er dus niet om dat ieder zijn eigen kruis moet dragen, maar het gaat er hier om dat ieder zijn eigen taak, opdracht en verantwoordelijkheid in dit leven heeft. Paulus' nuchtere woorden zijn gericht tegen vervelende bemoeizucht. Bemoeizucht komt altijd voort uit hoogmoed en is nooit dienend bedoeld. Bemoeizucht komt vaak voor als rookgordijn voor eigen falen. Vermaning daarentegen komt voort uit zorg en dienende liefde.

Galaten 6:6 – "Wie onderwezen wordt, moet al het goede dat hij leert met zijn leermeester delen."

De NBV wekt de indruk dat hier bedoeld wordt dat de onderwezene het ondewijs dat hij van zijn leermeester ontvangen heeft weer moet delen

met zijn leermeester. Dit lijkt me niet logisch. In dit geval is de NBG duidelijker: "En hij, die onderricht wordt in het woord, dele van alle goed mede aan wie dat onderricht geeft."

We treffen hier een andere vermaning aan. Namelijk dat, zoals Jesjoea dit zelf formuleert in Lucas 10:7, de arbeider zijn loon waard is. In 1 Corinthiërs 9:4-18, 2 Thessaloniëzen 3:7-9 en 1 Timotheüs 5:18 gaat Paulus hier dieper op in. Eén van de taken van de leiders van de gemeente is onderricht in het Woord. Evenals de Oud-testamentische Levieten onderhouden werden door de andere stammen, omdat ze in de tijd dat ze bezig waren met onderricht en de voorbereiding daarvan, niet voor hun eigen onderhoud zouden kunnen zorgen. Zo zien we in het Nieuwe Testament dat deze Levitische taak van onderricht logischerwijze ook resulteert in materiële ondersteuning. Een gemeente mag er nooit vanzelfsprekend van uit gaan dat de gemeenteleider geen ondersteuning behoeft. Het gevolg kan zijn dat deze, hetzij financieel, hetzij qua werkdruk, danig in de knoop raakt. De voorganger heeft niet alleen verantwoording voor de gemeente. De gemeente heeft ook verantwoording te dragen voor de voorganger.

Galaten 6:7 - "Vergis u niet, God laat niet met zich spotten: wat een mens zaait, zal hij ook oogsten."

In plaats van 'vergis' gebruikt de NBG hier het werkwoord 'dwalen'.

Persoonlijk lijkt me het woord vergissen hier niet op zijn plaats.

Vergissen doe je per ongeluk. Je hebt goede bedoelingen, maar je vergist je. Vergissen is geen zonde. Dat de woordkeuze van de NBV hier niet juist is blijkt uit het vervolg: "God laat niet met zich spotten."

Vergissen doe je niet met opzet, met God spotten wel!

Dwalen betekent dat je het spoor bijster bent. Je raakt het spoor bijster door de weg van God, dat is zijn wet, te verlaten. Hier speelt meer dan in vergissen een bewuste keuze in mee. Het Griekse grondwoord is

'planao' en dit betekent: doen dwalen, doen afdwalen, en misleiden.

Jesjoea verliet de goede weg nooit! Hij dwaalde niet en veroorzaakte bij anderen ook niet dat ze zouden afdwalen. Hij vervulde de wet en bleef zo op Gods weg. Wanneer Hij zichzelf de Weg noemt, dan is dit niet anders dan dat wij in Hem ook die weg zullen gaan van zijn wet.

"Wat een mens zaait, zal hij ook oogsten." komt volledig overeen met de praktijk; denk b.v. aan ziekten als Aids, BSE, geslachtsziekten, roken, drankmisbruik, ongezond eten, grof taalgebruik, agressie, liefdeloosheid, opvoedingseffecten enz. Het gaat hier om onze eigen werken, om onze

dadens.

Galaten 6:8 - "Wie op de akker van zijn zondige natuur zaait oogst de dood, maar wie op de akker van de Geest zaait oogst het eeuwige leven."

Het gaat hier dus niet om het zaad dat gezaaid wordt, zoals in het vorige vers, maar om de bodem waar in gezaaid wordt! We kunnen zaaien in de akker van onze zondige natuur (NBG: de akker van het vlees), en in de akker van de Geest.

Zaaien in de akker van onze zondige natuur leidt tot de werken van onze zondige natuur, of tot de werken van het vlees (NBG) uit Galaten 5:19. De oogst hiervan is de dood. De dood is de vertaling van 'phoran' wat zowel verwoesting, bederf, als ondergang betekent.

Zaaien op de akker van de Geest leidt tot de vruchten van de Geest uit Galaten 5:22 en de oogst is het eeuwige leven. Het gaat hier om het nuchtere biologische principe van: "Oogsten wat je gezaaid hebt." B.v. in gezinnen waar kinderen opgroeien in een geest van veel negatief gepraat over anderen, groeien ze op als toekomstige roddelaars. Dit natuurlijke principe van 'je oogst wat je zaait' is een belangrijk uitgangspunt in de opvoeding van onze kinderen.

Galaten 6:9 - "Laten we daarom het goede doen, zonder op te geven, want als we niet verzwakken zullen we oogsten wanneer de tijd daarvoor gekomen is."

Het gaat hier om 'goed doen'. Maar wat wordt daar mee bedoeld? De Schrift verklaart zichzelf. In 3 Johannes 11 staat dat wie goed doet uit God is. Goeddoen is een karaktertrek van de Eeuwige, die wij als kinderen van Hem over moeten nemen. Volgens Galaten 5:14 is goeddoen de kern van de wet: "want de hele wet is vervuld in één uitspraak: 'Heb uw naaste lief als uzelf.'"

Het is opvallend dat satan speciaal strijd voert tegen hen die Gods geboden bewaren. In Openbaring 12:17 lezen we: "De draak was woedend op de vrouw en ging weg om strijd te leveren met de rest van haar nageslacht, met allen die zich aan Gods geboden houden en bij het getuigenis van Jezus blijven."

"wanneer de tijd daarvoor gekomen is", wijst vooruit naar de dag des

Heren en dat is niet de zondag zoals velen van ons geleerd is, maar de dag van zijn wederkomst.

Galaten 6:10 - "Laten we dus, in de tijd die ons nog rest, voor iedereen het goede doen, vooral voor onze geloofsgenoten."

Het goede doen uit vers 9 wordt nu praktisch uitgewerkt naar hen die naast ons staan en wel speciaal onze geloofsgenoten, of nog beter vertaald onze huisgenoten. In 2 Petrus 1:7 zien we dat de naastenliefde voorwaarde is voor de liefde "voor allen". In de Bijbel wordt de gemeente als een grote familie, een gezin beschouwd. God de Vader en wij, zijn kinderen. Binnen dit goddelijke gezin wordt verwacht dat men elkaar goeddoet.

Bijbels gezien is niet iedereen mijn broeder of zuster, alleen hij of zij die met mij God als Vader heeft. We noemen dit broederliefde. In het Grieks is dat 'Philadelphia' en dat woord komt van 'Philia', wat liefde betekent en 'adelphos'. De delphus is de baarmoeder, dus hij/zij die uit dezelfde baarmoeder komt, dat is een broeder of zuster. In Jesjoea zijn dus zij, die kinderen van dezelfde Vader zijn, broeders en zusters. Het woordje broederliefde uit de NBG-vertaling is dus eigenlijk niet zo'n goed woord. Het wekt de indruk dat je alleen de mannen in de gemeente lief moet hebben. We hebben daar in onze taal nu eenmaal geen goed woord voor.

Wanneer we het hebben over goeddoen voor onze geloofsgenoten, of met een ander woord broederliefde, dan is hier echter weer een addertje onder het gras geslopen. Dit is geen liefde tot al Gods menselijke schepselen, zoals door sommigen geleerd wordt, en al helemaal geen liefde tot de andere schepselen: "tot broeder zon, broeder vuur of zuster dood", waar Franciscus van Assisi in de 12e eeuw over schreef in zijn zonnelied. Dat zijn niet onze broers en zussen.

Naast de broederliefde wordt ook van ons gevraagd om goed te doen aan onze naaste en zelfs aan onze vijanden. Toch dienen we deze volgorde goed in de gaten te houden. We komen deze volgorde ook tegen in het zendingsgebod: "Maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde." Deze volgorde geeft hier aan dat eerst het eerste goed geregeld wordt en daarna het volgende.

Galaten 6:11 - "Ziet, met hoe grote letters ik u eigenhandig schrijf!"

Paulus legt met deze zinsnede sterke nadruk op hetgeen volgt. Hij gebruikt zelfs grote letters! Waar hij het grootste deel van de brief misschien gedicteerd heeft aan een schrijver, schrijft hij het slot eigenhandig. We komen dit ook tegen in 2 Thessaloniëzen 3:17 "Een eigenhandige groet van mij, Paulus, Dit is een waarmede in elke brief."

Galaten 6:12 - "Allen, die zich uiterlijk goed willen voordoen, trachten u te dwingen tot de besnijdenis, alleen om niet vervolgd te worden ter wille van het kruis van Christus [Jezus]."

Allereerst moeten we goed begrijpen dat de besnijdenis een opdracht was van God zelf . De HERE nam het zijn knecht Mozes uiterst kwalijk dat hij zijn zonen niet besneden had, zelfs zo, dat Hij Mozes vanwege deze ongehoorzaamheid wilde doden . Wanneer we over de besnijdenis nadenken mogen we dit gegeven niet wegvakken. De besnijdenis was het teken van de verbreking van en de heerschappij over de macht van onze oude zondige natuur. In Deuteronomium 10:16; 30:6 en Jeremia 4:4 lezen we al over deze geestelijke invulling van de fysieke besnijdenis: "Laat je besnijden voor de HEER, ontdoe je van de voorhuid van je hart,"

Tijdens de vergadering te Jeruzalem in Handelingen 15 speelt heel bijzonder het meningsverschil rond de besnijdenis en Paulus verklaart de besnijdenis voor hen die zich uit de heidenen door Jesjoea tot de God van Israël bekeren heel duidelijk in Colossenzen 2:11-13 "In hem bent u ook besneden, niet door mensenhanden, maar met de besnijdenis van Christus, door het afleggen van het aardse lichaam. Toen u gedoopt werd bent u immers met hem begraven, en met hem bent u ook tot leven gewekt, omdat u gelooft in de kracht van God die hem uit de dood heeft opgewekt. U was dood door uw zonden en door uw onbesneden staat, maar God heeft u samen met Christus levend gemaakt toen hij ons al onze zonden kwijtschold."

Het argument tot de besnijdenis is in dit vers negatief. De voorstanders van de besnijdenis willen niet vervolgd worden en dat kunnen ze blijkbaar voorkomen door zich te laten besnijden. Ze willen zich goed voordoen, het gaat dus om uiterlijkheden. Hun motieven zijn dus niet recht!

Galaten 6:13 - "Ze zijn voor de besnijdenis maar leven zelf niet volgens de wet; ze willen dat u zich laat besnijden om zich daarop te kunnen laten voorstaan."

Verontwaardigd schrijft Paulus hier eigenhandig dat zij, die tegen het besluit van de vergadering in Jeruzalem in, bekeerlingen uit de heidenen proberen te dwingen zich te laten besnijden, niet eens zelf de wet houden. Het gaat hier dus om wettelozen die het uiterlijke loos maken, door het innerlijke te ontkrachten, en dat om menselijke roem te ontvangen. Wat die roem aangaat is Paulus heel duidelijk in Galaten 6:3,4. In vers 4 schrijft Paulus: "Laat iedereen zijn eigen daden toetsen". Daden behoren tot het uiterlijke en het uiterlijk hoort uit het innerlijke voort te komen. Uiterlijkheden zonder innerlijke basis zijn loos en leeg.

Galaten 6:14 - "Maar ik – ik wil me op niets anders laten voorstaan dan het kruis van Jezus Christus, onze Heer, waardoor de wereld voor mij is gekruisigd en ik voor de wereld."

Het kruis is het begrip geworden van het verzoenend sterven van Jesjoea. In de tijd van de Galatenbriefschrijver was het geen teken in de zin van een voorwerp wat men vereerde, of om de hals hing, maar in de zin van het executiemiddel van de heidense Romeinen, waaraan Jesjoea onze schuld droeg. In die tijd hing men geen kruisen in de gebouwen waarin men bijeen kwam.

Om iets meer te begrijpen van de rariteit waar we na zo veel jaren invloed vanuit Rome, zo aan gewend zijn wil ik een hedendaags voorbeeld geven. Wanneer Jesjoea i.p.v. aan het kruis, op de elektrische stoel gedood zou zijn, dan zouden we, lijkt me, ook geen miniatuur elektrische stoel om onze hals, of in onze kerken hangen. Er bestaat geen enkele Bijbelse reden om dit vreselijke voorwerp een ereplaats te geven. Jesjoea is het waard om een ereplaats in ons hart in te nemen. Het vereren van het kruis is pas in een veel later stadium van de kerkgeschiedenis ingevoerd. Wanneer Jesjoea gestenigd zou zijn naar Joods gebruik, dan had Paulus geroemd in Zijn steniging. Opvallend is dat Paulus het roemen in de besnijdenis stelt tegenover het roemen in de kruisdood van Jesjoea. De besnijdenis stelt voor het afsterven van een deel van het lichaam voor het geheel. De kruisiging

heeft dezelfde betekenis. Jesjoea stierf als hoofd van het lichaam om het lichaam te behouden. Als Koning gold exact hetzelfde: de Koning gaf zijn leven voor zijn volk; om zijn volk te behouden.

Galaten 6:15 - "Het is volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is, belangrijk is dat men een nieuwe schepping is."

Het gaat hier om een uiterst kernachtige opmerking. Een huis kan maar één fundament hebben; evenzo kan ons geloof ook maar gebouwd worden op één fundament. Het fundament van ons geloof is de wedergeboorte in Jesjoea; het feit of iemand een nieuwe schepping is, of niet. Paulus stelde in Galaten 5:6 centraal: "Belangrijk is dat men gelooft en de liefde kent, die het geloof zijn kracht verleent." Het geloof en het houden van de geboden stelt de besnijdenis in het niets. Rabbi Paulus schrijft in 1 Corinthiërs 7:19 "Het is volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is, belangrijk is dat men de geboden van God in acht neemt." Ziet u hoe groot het accent is dat de Galatenbrief schrijver legt op Gods wet?

Galaten 6:16 - "Laat er vrede en barmhartigheid zijn voor allen die bij deze maatstaf blijven, en voor het Israël van God."

'Die regel', letterlijk 'die kanon', duidt op het eigenhandige schrift van Paulus uit vers 11. Dit is de Goede boodschap, namelijk dat Jesjoea, Gods Zoon ons zoenoffer geworden is. Hij werd afgesneden uit het land der levenden; Hij werd onze besnijdenis!

"Laat er vrede en barmhartigheid zijn voor allen die bij deze maatstaf blijven, en voor het Israël van God." Wat is het Israël van God? Het is opvallend dat het behoren tot het Israël van God vanouds niet per definitie een erfelijk recht is. De HERE zegt in Leviticus 18:5 "Mijn bepalingen en regels schenken leven aan wie ze volgt, houd ze dus in ere. Ik ben de HEER."

Al bij de belofte aan Abraham staat de deur van Gods volk open! In Genesis 17:4 lezen we dat Abraham de vader van een menigte volken zal worden. Als wilde loot zijn velen uit de volkeren ingeënt in het Israël van God. En volgens Galaten 3:7 zijn zij die uit het geloof zijn, kinderen van Abraham. En zo zal het worden één kudde, één herder. Eén kudde onder het leiderschap van Jesjoea, de Messiaanse Koning van Israël!

Galaten 6:17 - "En laat voortaan niemand mij meer tegenwerken, want ik draag de littekens van Christus in mijn lichaam."

Het hier gebruikte woord 'littekenen' is de vertaling van 'stigmata' en een stigma is een brandmerk. Een slaaf was door zo'n stigma zijn hele leven een herkenbaar bezit van zijn meester. De besnijdenis was ook zo'n stigma, waardoor een Israëliet zichtbaar hoorde tot het volk van God. Toch lezen we hiervoor dat dit zichtbare teken ondergeschikt is aan de wedergeboorte. Pas door geboorte worden wij kind van de Vader, treden wij toe tot het Israël Gods. Het stigma van Jesjoea is ons besneden hart ! Het besneden hart, dat al beloofd werd in Deuteronomium 30:6.

Galaten 6:18 - "Broeders en zusters, de genade van onze Heer Jezus Christus zij met u. Amen."

Paulus ving zijn brief aan met "Genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van onze Heer Jezus Christus," en zo besluit hij zijn brief met "de genade van onze Heer Jezus Christus zij met u." Paulus schrijft deze brief aan zijn broeders en zusters; dat zijn kinderen van dezelfde Vader. Het Hebreeuwse woord 'Amen' betekent: 'Laat het zo zijn'. Dit is ook mijn wens. Laat het zo zijn dat we de brief van Paulus aan de gemeente in Galaten proberen te lezen met Messiaans Joodse ogen en oren, met, zo mogelijk, uitsluiting van alle interpretaties uit de latere eeuwen, die ons denken vertroebelen en het beeld van deze brief verduisteren. Wie oren heeft moet horen wat de Geest tot de gemeente zegt en wie ogen heeft moet zien wat de Geest tot de gemeenten zegt.

LITERATUUR

- "Studiebijbel" - redactieteam: C.Bette, G.van den Brink, H.Courtz, G.A.van Veelen - uitgeverij "In de Ruimte" - ISBN:9062054080

- "Het Nieuwe Testament in zes vertalingen" - Boekencentrum - 1977
- "Jewish New Testament Commentary" - David Stern - Uitgeverij: Jewish New Testament Publications - 1992 - ISBN:9653590081
- ""Romans" - C.E.B.Cranfield - pag. 853
- "Beet's Notes on Romans thought Collossians + Philemon" - Volumes 1-4 bij Joseph Agen Beet
- "Tora - de onderwijzing van Mosje" uit het Hebreeuws vertaald door Lineke Buijs en Marianne Storm - Querido - 1994 - ISBN:9021475413
- "De Pentateuch met Haftaroth" - Jitschak Dasberg - D.Gokkes en zonen - 1970 - ISBN:9071727017
- "De Dodezeerollen en de verzwegen waarheid" - Michael Baigent/Richard Leigh - Tirion - 1992 - ISBN:9051212984
- "De Tora" - Ari'l en D'vora Berkowitz - Gideon - 1999 - ISBN:9060678567
- "Bij de slip van zijn kleet" - Friedrich Wilhelm Marquardt - ten Have - 2002 - ISBN 9025953344
- De Nieuwe Bijbel Vertaling – 1e druk 2004 – ISBN 90-6539-247-5